

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ
« Η ΑΛΛΑΓΗ »

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΚΑΙ ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ

ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΟΥ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ "ΑΛΛΑΓΗ.,

Μ' ΕΠΙ ΚΕΦΑΛΗΣ ΤΟΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟ

ΣΤΑΥΡΟ ΜΠΕΝΟ

ΤΟΠΟΓΡΑΦΟ - ΜΗΧΑΝΙΚΟ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 1978

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Ἀγαπητοὶ συμπολίτες,

Μπροστὰ στὴ μάχη τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν τοῦ Ὀχτώβρη ὁ συν-
δυασμὸς «**Η ΑΛΛΑΓΗ**» θεώρησε σκόπιμο νὰ κυκλοφορήσει τὸ πρό-
γραμμα δημοτικῆς πολιτικῆς ποὺ ἔχετε στὰ χέρια σας.

Τοῦτο τὸ πρόγραμμα ποὺ κυκλοφορεῖ ἔχει δύο στόχους:

- α) νὰ σᾶς πληροφορήσει πῶς βλέπουμε τὰ προβλήματα τοῦ δήμου μας
καὶ ποιὲς λύσεις προτείνουμε.
- β) νὰ σᾶς δώσουμε τὴν ἐγκαιρία νὰ κάνετε καὶ σεῖς τὶς προτάσεις
καὶ παρατηρήσεις σας, νὰ ἐκφράσετε καὶ νὰ διατυπώσετε καὶ τὶς δι-
κέες σας ἀπόψεις.

Διαβάστε λοιπὸν αὐτὸ τὸ πρόγραμμα καὶ τὶς θέσεις μας καὶ πέ-
στε μας τὴ γνώμη καὶ τὶς προτάσεις σας.

Ἄγαπητοὶ συμπολίτες.

Σὰς ἀνακοινώνουμε σήμερα τὴ δημιουργία ἑνὸς κανοῦργιου σχήματος, πού πιστεύουμε ὅτι ἐκφράζει τοὺς πόθους, τίς ἀπαιτήσεις καὶ τὸ ὄραμα τοῦ ἀπλοῦ Καλαματιανοῦ γιὰ μιὰ αὐτοδιοίκηση ταγμένη στὴν ὑπηρεσία του καὶ πού εἴμαστε σίγουροι ὅτι θὰ δώσει μιὰν ἄλλην προοπτική, μιὰν ἄλλη ποιότητα στὰ δημοτικά πράγματα τῆς πόλης μας.

Πρέπει ὅμως νὰ τονίσουμε ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὅτι αὐτὸ τὸ σχῆμα πού κατεβαίνει στὶς δημοτικὲς ἐκλογές τοῦ Ὀκτωβρίου δὲν εἶναι ὑπὸ ἑνὸς μόνο ἀνθρώπου, πού ἔτσι αὐτόκλητος θέλησε νὰ διεκδικήσει τὸ ἀξίωμα τοῦ Δημάρχου, ἀλλὰ ὑπόθεση ὄλων τῶν προοδευτικῶν δυνάμεων, ὄλων τῶν προοδευτικῶν ἀνθρώπων τῆς πόλης μας. Ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι βλέποντας τὸ καπάντημα στὸ ὁποῖο ἔφθασαν τὰ δημοτικά μας πράγματα καὶ ἔχοντας πικρὴ πείρα ἀπὸ τοὺς διάφορους σχηματισμούς τοῦ παρελθόντος, πού εἶχαν ἀντικαταστήσει τίς ἀρχές καὶ τὰ προγράμματα μὲ τὸ ρουσφέτι καὶ τὸ παρασκῆνιο, θεώρησαν χρέος τους νὰ βγοῦν μπροστά, νὰ ξεκινήσουν ἕναν καινούργιο καὶ με εὐγενεῖς στόχους ἀγώνα, νὰ ἐνημερώσουν τὸν Καλαματιανὸ πολίτη γιὰ τὸ ἄσχημο παιγνίδι πού παίζεται πίσω ἀπὸ τὴν πλάτη του, ὥστε νὰ μὴ πέσει νὰ ἀναδειξοῦν ἐκείνους πού πραγματικὰ χρειάζεται, ἐκείνους ἀπὸ τοὺς ὁποῖους πραγματικὰ ἐκφράζεται. Ἔτσι ἀποφασίσαμε τὴ συγκρότηση τοῦ συνδυασμοῦ γιὰ τὴν ἀλλαγὴ πού σήμερα σὰς παρουσιάζομε.

Ἐπιβάλλομε ὑποψηφιότητα:

Πρῶτον γιὰτὶ πιστεύομε πὼς εἶναι πιά καιρὸς τούτη ἡ πόλη νὰ ἀποκτήσῃ μιὰ Δημοτικὴ Ἀρχὴ πού θὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀνθρώπους τιμίους, σωστοὺς καὶ μὲ ἀγάπη γιὰ τὴν πόλη καὶ τοὺς συνδημότες τους. Ἀνθρώπους ἀνιδιοτελεῖς, πού δὲν ὑποκινοῦνται ἀπὸ ταπεινὰ ἐλατήρια, πού δὲν ἐπιδιώκουν νὰ ἱκανοποιήσουν μικροεγωιστικὲς φιλοδοξίες. Ἀνθρώπους πού δὲ θὰ κάνουν πίσω μὲ τίς δυσκολίες, πού δὲ θὰ σκύβουν τὸ κεφάλι στοὺς ἐκάστοτε κρατοῦντες, πού δὲ θὰ λογαροῦν τίποτα, προκειμένου νὰ ὑποστηρίξουν τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου καὶ τοῦ Λαοῦ. Ἀνθρώπους μ' ἕνα λόγο πού ἔρχονται νὰ ὑπηρετήσουν τὴν πόλη καὶ ὄχι πού περιμένουν νὰ ἐξυπηρετηθοῦν ἀπὸ τὴ θητεία τους.

Δεύτερον γιὰτὶ πιστεύομε πὼς ἀκόμη καὶ μὲ τὰ σημερινὰ ἀσφυκτικὰ πλαίσια μέσα στὰ ὁποῖα κινεῖται ἡ τοπικὴ αὐτοδιοίκηση ὑπάρχουν τεράστιες δυνατότητες γιὰ νὰ βελτιώσουμε τὴ ζωὴ ὄλων μας. Ἀρκεῖ γιὰ τοῦτο πρῶτα ἀπ' ὅλα ὁ Δήμαρχος καὶ τὸ Δημοτικὸ Συμβούλιο νὰ μὴν ξεχνοῦν ποτὲ ὅτι προέρχονται ἀπὸ τὸ Λαό, ἐκπροσωποῦν

τὸ Λαὸ καὶ ἀπ' αὐτὸν ἀντλοῦν τὴ δύναμή τους, μὲ τὴ βοήθεια δὲ ὅλων — ἢ πράξη σὲ ἄλλους Δήμους μᾶς τὸ ἔχει δείξει — μποροῦν νὰ γίνου θαύματα. Ἄκόμη ὅμως χρειάζεται ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ, πράγμα ποῦ σημαίνει πὼς εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ἱεράρχηση τῶν στόχων, ἡ μελέτη τῶν προβλημάτων, ἡ διαρκὴς παρακολούθησή τους καὶ προσπάθεια γιὰ λύση τους, ἡ σωστὴ καὶ εὐρυθμὴ λειτουργία τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ δήμου.

I. ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ

Ἀγαπητοὶ Συμπολίτες,

Στις 15 Ὀκτώβρη θὰ ἐκλέξετε τὴ νέα Δημοτικὴ Ἀρχή, δηλαδὴ τὴν Τοπικὴ ἐξουσία τοῦ Δήμου μας. Οἱ ἐκλογές αὐτές ἔχουν μεγάλη σημασία καὶ γιὰ τὴν ἐνίσχυση τοῦ θεσμοῦ τῆς Τ.Α. καὶ γιὰ τὴν καλυτέρευση τῆς ζωῆς τῶν κατοίκων τῆς πόλης μας. Εἶναι γνωστὴ σὲ ὅλους σας ἡ πολιτικὴ τῆς Κυβέρνησης ἀπέναντι στοῦ θεσμοῦ τῆς Τ. Α. Δὲν ἐφάρμοσε οὔτε κι αὐτὸ τὸ ἄρθρο 102 τοῦ Συντάγματος ποῦ ἡ ἴδια ψήφισε καὶ ποῦ ὀρίζει ὅτι:

«Οἱ ὀργανισμοὶ Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἀπολαμβάνουν διοικητικῆς αὐτοτέλειας.

— Τὸ κράτος ἀσκεῖ ἐποπτεία κατὰ τρόπο ποῦ νὰ μὴν ἐμποδίζεται ἡ πρωτοβουλία καὶ ἡ ἐλεύθερη δράση τους.

— Τὸ κράτος μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῶν ἀναγκαίων πόρων γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τῆς ἀποστολῆς τῶν ὀργανισμῶν».

Ἀντίθετα ἡ Κυβέρνηση στέρησε τὴν Τ.Α. ἀπὸ τὴ δυνατότητα νὰ ἐπιτελέσει τὸν προορισμὸ τῆς, τὴν ὀδήγησε σὲ οἰκονομικὸ μαρασμό, κατάργησε μὲ τίς συχνές ἐπεμβάσεις στοῦ ἔργου τῆς τὴν αὐτοτέλεια καὶ ἀνεξαρτησία τῆς, περιορίσε τίς ἀρμοδιότητές τῆς.

Χαρακτηριστικὴ ἀπεικόνιση τῆς οἰκονομικῆς ἀποδυνάμωσης τῶν Ο.Τ.Α. μᾶς δίνουν οἱ δύο κατωτέρω συγκριτικοὶ πίνακες.

Συγκριτικὸς πίνακας I

Περίοδος	Ποσοστὸ τῶν ἐσόδων τῆς Τ.Α. στὰ συνολικὰ ἔσοδα τοῦ Δήμου
1930—'40	13%
1940—'50	7%
1950—'70	5%
1970—'78	2%

Συγκριτικός πίνακας II

Οικονομικό Έτος	Ποσοστό επιχορήγησης των ΟΤΑ από τον κρατικό προϋπολογισμό
1976	1,47%
1977	1,17%
1978	1,00%

Ξέροντας η Κυβέρνηση ότι τα οικονομικά των Ο.Τ.Α. αποτελούν την «αχίλλειο πτέρνα» του θεσμού κατέβασε το ποσοστό των κρατικών ενισχύσεων σε σχέση με τον κρατικό προϋπολογισμό, κάτω από συνεχείς υποβαθμίσεις, στο έξευτελιστικό επίπεδο του 1ο)ο.

Για τους λόγους αυτούς οι δημοτικές εκλογές έχουν και μεγάλη πολιτική σημασία.

II. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ

Για να μπορέσει η Τοπική Αυτόδιοίκηση να επιτελέσει με επιτυχία τους σκοπούς της είναι απαραίτητη η εξασφάλιση των παρακάτω προϋποθέσεων.

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΥΤΑΡΚΕΙΑ.

Διάθεση από την κρατική εξουσία στην Τοπική Αυτόδιοίκηση ποσοστού τουλάχιστον 8ο)ο από τα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού κάθε χρόνο, που θα κατανέμονται με βάση τις πραγματικές ανάγκες των Δήμων και Κοινοτήτων. Συμμετοχή της Τ.Α. στην κατάρτιση των περιφερειακών προγραμμάτων και στη διανομή των σχετικών κονδυλίων δια μέσου των Νομαρχιακών ταμείων, μέχρι που να ιδρυθεί ο δεύτερος βαθμός αυτόδιοίκησης.

Λήψη από την κυβέρνηση άμεσων μέτρων για την κάλυψη των επιτακτικών αναγκών των Όργανισμών της Τοπικής Αυτόδιοίκησης σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του πρόσφατου έκτακτου Συνεδρίου της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων. Σάν πρώτα άμεσα μέτρα θα αξιώσουμε από την Κυβέρνηση τη διάθεση για το 1979 ποσοστού 5ο)ο από τα έσοδα του Κρατικού προϋπολογισμού του χρόνου αυτού και την απόδοση στην Τοπική αυτόδιοίκηση οριστικά των αφαιρεθέντων πόρων της, όπως του ποσοστού 5ο)ο των Κρατικών εσόδων από τη φορολογία του καπνού, του ποσοστού επί των εισιτηρίων των αστικών συγκοινωνιών κ.λ.π.

2. ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

Ἀπόδοση στήν Τ. Α. τῶν ἀρμοδιοτήτων πού τῆς ἀφαιρέθηκαν καί επέκτασή τους. Ἡ Τ. Α. πρέπει νά ἔχει ὅλες τίς ἀρμοδιότητες γιά τή λύση τῶν προβλημάτων πού ἀφοροῦν τή ζωή τῶν κατοίκων καί κατά κύριο λόγο αὐτῶν πού ἀναφέρονται στήν παροχή ὑπηρεσιῶν κοινῆς ὠφέλειας, ὅπως εἶναι ἡ συγκοινωνία, ἡ λαϊκή κατοικία, ἡ κοινωνική πρόνοια, ὁ ἐκπολιτισμός, ἡ προστασία τοῦ περιβάλλοντος, τὸ χωροταξικό. Φροντίδα τῆς πρέπει νά εἶναι καί ἡ σωματική καί πνευματική ἀνάπτυξη τῶν κατοίκων καί ἰδιαίτερα τῆς νεολαίας, ἡ προστασία τῆς ἐργαζόμενης γυναίκας καί τοῦ παιδιοῦ μέ τήν ἰδιόβρεφικῶν καί παιδικῶν σταθμῶν, ἡ ψυχαγωγία τοῦ παιδιοῦ καί τῆς νεολαίας κ.λ.π.

Θά ἐπιδιώξουμε τήν ἀφαίρεση κάθε δυνατότητας ἀπό τήν Κρατική Ἐξουσία γιά ἀνάμιξη τῆς στίς ἀρμοδιότητες τῆς Τ. Α. καί τῶν περιορισμό τους ἀπ' αὐτή.

3. ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑΣ

Ἀπόκρουση κάθε ἐλέγχου ἀπό τήν κρατική ἐξουσία τῆς σκοπιμότητας τῶν ἀποφάσεων τῶν ὀργάνων τῆς Τοπικῆς αὐτοδιοίκησης καί τῆς ἀστυνόμευσῆς τους ἀπ' αὐτή. Μόνο ἡ νομιμότητα τῶν ἀποφάσεων εἶναι λογικό καί ἐπιτρεπτό νά ἐλέγχεται. Ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Τ. Α. εἶναι οὐσία τῆς Δημοκρατίας. Ὅπως χωρίς Δημοκρατία δέν ὑπάρχει Τ. Α., ἔτσι χωρίς ἀνεξάρτητη Αὐτοδιοίκηση δέν ὑπάρχει Δημοκρατία.

Κατάργηση κάθε διάταξης πού ἐπιτρέπει στήν Κρατική Ἐξουσία νά ἀπολύει ἐκλεγμένους ἐκπρόσωπους τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοίκησης χωρίς δικαστική ἀπόφαση.

Κατοχύρωση τοῦ ἀναφαίρετου δικαιώματος τῶν ὀργάνων τῆς Τ. Α. νά ἐκφέρουν τή γνώμη τους πάνω σέ ὅποιοδήποτε Ζήτημα γενικότερου ἐθνικοῦ ἢ κοινωνικοῦ ἐνδιαφέροντος καί νά ἐκφράζουν ἐλεύθερα τίς σκέψεις καί τίς πεποιθήσεις τους.

4. ΑΛΛΑΓΗ ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

Τροποποίηση καί θελίωση τοῦ ἀρθροῦ 102 τοῦ Συντάγματος πού ἀναφέρεται στήν Τ. Αὐτοδιοίκηση. Ψήφιση νέου δημοτικοῦ καί κοινοτικοῦ κώδικα πού νά κατοχυρώνει τή δημοκρατία στό χώρο αὐτό, νά ἐξασφαλίζει στήν Τ. Α. ὅλες τίς προϋποθέσεις γιά τήν ἀπρόσκοπτη καί ὠφέλιμη δράση τῆς καί νά τήν προστατεύει ἀπό τίς ἐμβάσεις τῆς κρατικῆς ἐξουσίας. Ἰδρυση αὐτοδιοίκησης δευτέρου βαθμοῦ μέ νόμο, σέ ὑλοποίηση τῆς σχετικῆς συνταγματικῆς ἐπιταγῆς (ἀρθρον 102), μέ ὄργανα πού θά ἐκλέγονται ἄμεσα ἀπό τὸ λαό καί πού θά ἔχουν ἀποφασιστικές ἀρμοδιότητες.

στήν περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας σε συνεργασία με τους αρμόδιους εκπρόσωπους της κρατικής εξουσίας.

Πιστεύουμε — και αυτό είναι πολύ σημαντικό — πως ο Δήμος σαν κύτταρο της δημοκρατίας θα πρέπει να συμπαραστέκεται στον αγώνα του Λαού για την εθνική ανεξαρτησία, τη δημοκρατία, την ειρήνη, την κοινωνική πρόοδο. Επίσης θα πρέπει να εκδηλώνει με κάθε τρόπο τη συμπαράστασή του στον αγωνιζόμενο κυπριακό Λαό για μιὰ Κύπρο ενιαία, ανεξάρτητη, κυρίαρχη. Τέλος δηλώνουμε ότι θα συμπαρασταθοῦμε στους αγώνες όλων των εργαζομένων για τὰ οικονομικά καί γενικότερα προβλήματά τους.

III. ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΣΧΕΔΙΟ ΠΟΛΗΣ — ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟ

1) ΕΙΣΑΓΩΓΗ — ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Τὸ σχέδιο πόλης της Καλαμάτας χρονολογείται ἀπὸ τὴν 20—6—1905 (102 Α' Φ'Ε.Κ.).

Κάνοντας μιὰ γενική ἐκτίμηση τῶν συνθηκῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης θὰ μπορούσαμε χωρὶς ἐπιφύλαξη νὰ ἰσχυριστοῦμε ὅτι ἦταν μιὰ πολὺ σημαντικὴ προσπάθεια γιὰ τὴ συγκεκριμένη περίοδο. Διότι καὶ τὰ τεχνικὰ μέσα ἦταν ἀσήμαντα σὲ σχέση μετὰ τὰ σημερινὰ καὶ οἱ μακροπρόθεσμες ἐκτιμήσεις γιὰ τίς μελλοντικὲς ἀνάγκες τῆς περιοχῆς περιορισμένες. Ὅμως ἀπὸ ἓνα σημεῖο καὶ μετὰ ἄρχισε νὰ γίνεται πιά ὁρατὴ ἡ ἀναπτυξιακὴ πορεία τῆς πόλης. Παρ' ὅλ' αὐτὰ δὲν ἔγινε τίποτα γιὰ νὰ ἐνταχθεῖ ἡ κάθε εἴδους οἰκοδομικὴ δραστηριότητα στὰ πολεοδομικὰ πλαίσια ποὺ ἐπιβάλλουν οἱ σύγχρονες ἀντιλήψεις. Στὸ μεταξὺ ἡ Καλαμάτα ἄρχισε νὰ ἀναπτύσσεται περιφερειακὰ ἔξω ἀπὸ τὸ ὑφιστάμενο σχέδιο πόλης εἴτε μετὰ τὸ σχῆμα συνοικισμῶν ὑπὸ μορφὴ χωριῶν (Φραγκοπήγαδο — Ἄβραμιου — Ἄγ. Παρασκευὴ — Καλύβια — Ἄγ. Ἄννα — Γιαννιτσάνικα), εἴτε μετὰ τὸ σχῆμα προσφυγικῶν συνοικισμῶν (Ἄγ. Τριάδα — Λεῖκα — Ἄγ. Κωνσταντῖνος — Ἀνάληψη — Νικηταρᾶ).

Κύρια χαρακτηριστικὰ τῆς παραπάνω περιφερειακῆς ἀνάπτυξης ἦταν στὴ μὲν πρώτη περίπτωση ἡ πυκνὴ δόμηση γύρω ἀπὸ ἓνα βασικὸ δρόμο ποὺ ἀποτελεῖ συνήθως καὶ τὴ μοναδικὴ σύνδεση μετὰ τὴν κυρίως πόλη, χωρὶς καμία ἄλλη ἐπιλογή ἢ σχεδιασμό, στὴ δὲ δευτέρῃ ἡ τοποθέτηση τῶν προσφυγικῶν συνοικισμῶν περιφερειακὰ σὲ τυχαῖες θέσεις μετὰ μοναδικὰ κριτήρια τῆ χαμηλῆ ἀξία τῆς γῆς καὶ ἄλλους πιθανοὺς «κοινωνικοὺς» (στὴν οὐσία ἀπομονωτικοὺς) λόγους. Ἔτσι φθάσαμε στὸ σημεῖο νὰ βλέπουμε μιὰ Καλαμάτα νὰ μεταμορφώνεται μέρα μετὰ τὴ μέρα σὲ ἓνα τεράστιο τσιμεντένιο κουτί στὸ κέντρο καὶ σὲ ἓνα πρότυπο οἰκοδομικῆς ἀναρχίας στὴν περιφέρεια.

2) ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

Ἡ ὁλοκληρωμένη μελέτη ἐνὸς σχεδίου πόλης περιλαμβάνει δύο φάσεις:

- A) Τὴν ἐκπόνηση ρυθμιστικοῦ σχεδίου
- B) Τὴν ἐκπόνηση ρυμοτομικοῦ σχεδίου

Α) Στόχος της εκπόνησης ρυθμιστικής μελέτης είναι ή κατά στάδια όργάνωση της ανάπτυξης μιας πόλης με στόχο σέ πρώτη φάση νά λυθοῦν τὰ άμεσα προβλήματα και νά δημιουργηθει ή κατάλληλη ύποδομή έτσι ώστε στα έπόμενα στάδια νά αξιοποιηθοῦν βαθμιαία όλα τὰ αναπτυξιακά στοιχεία της πόλης και της ευρύτερης περιοχής (έπαρχία).

Με πιά άπλά λόγια θα μπορούσαμε νά ποῦμε ότι είναι ή μελέτη λειτουργίας μιας πόλης. Σ' αυτήν, άφοῦ μελετήσουμε ώρισμένα στοιχεία (έδαφολογικά — κυκλοφοριακά — οικόδομικής κατάστασης — πληθυσμιακά κ.ο.κ.) και τις ύφιστάμενες έξελικτικές τάσεις όριστικοποιούμε τις κατευθυντήριες γραμμές πολεοδομικής ανάπτυξης (π.χ. πού θα πρέπει νά γίνουη σχολεία — νοσοκομεία — χώροι πράσινου — άθλητικοί χώροι — βιομηχανικές ζώνες κ.ο.κ.). Τό στάδιο αυτό άποτελεί τό ύπόβαθρο γιά τήν παραπέρα τοῦ ρυμοτομικού σχεδίου.

Β) Η εκπόνηση τοῦ ρυμοτομικού σχεδίου περιλαμβάνει τρία στάδια:

2) Τή σχεδίαση έπάνω στό χάρτη της πόλης τών δρόμων και τών τετραγώνων με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές τοῦ ρυθμιστικού σχεδίου.

2) Τήν έφαρμογή στό έδαφος τοῦ ρυμοτομικού σχεδίου και

3) Τήν ύψομετρική μελέτη (ύψομετρικό διάγραμμα), ή όποία είναι άπαραίτητη γιά τή σωστή λειτουργία τών έργων ύποδομής (δίκτυο ύδρευσης — δίκτυο ύπονόμων — άπορροή βρόχινων νερών κ.ο.κ.). Έδώ όμως μπαίνει τό έρώτημα: Τι από όλα αυτά έχει γίνουη γιά τήν πόλη της Καλαμάτας;

"Όπως θα δοῦμε στη συνέχεια σχεδόν τίποτα από τὰ παραπάνω δέν έχει γίνουη είτε από τό κράτος είτε από τήν τοπική αυτοδιοίκηση, πράγμα πού έχει σημαντικές έπιπτώσεις στην ανάπτυξη της πόλης και στη Ζωή τών κατοίκων της. "Ας δοῦμε όμως τήν εξέλιξη τοῦ θέματος.

1) Άναφέραμε και στην άρχή ότι τό σχέδιο πόλης της Καλαμάτας έγκρίθηκε στις 20—6—1905 και δημοσιεύτηκε στό 102 Α.Φ.Ε.Κ.

2) Η τότε μελέτη περιλάμβανε μόνο ρυμοτομική μελέτη και αυτήν μόνο στό πρώτο στάδιο, δηλαδή τή σχεδίαση στό χάρτη χωρίς τὰ άπαραίτητα έπόμενα στάδιά της, τήν έφαρμογή δηλαδή στό έδαφος και τήν εκπόνηση ύψομετρικού διαγράμματος. Πάντως έστω και αυτό γιά τή συγκεκριμένη χρονική περίοδο (1905) ήταν ένα σημαντικό βήμα με τήν προϋπόθεση ότι θα άποτελοῦσε τήν άρχή γιά παραπέρα μελέτη τοῦ προβλήματος.

3) Καμιά προσπάθεια δέν έγινε από τότε γιά τή βελτίωση της κατάστασης. Άπεναντίας σέ πολλές περιπτώσεις καταστρατηγήθηκε και αυτό ακόμα τό ύποτυπώδες σχέδιο τοῦ 1905 με διάφορες ποικλιτικές τροποποιήσεις, με γνώμονα όχι τό συμφέρον της πόλης αλλά τό ιδιωτικό συμφέρον. Άναφέρουμε ένδεικτικά δύο περιπτώσεις:

α) Νότια της πλατείας Β. Γεωργίου πού ήταν χώρος γιά πράσινο έγινε οικόδομικό συγκρότημα.

β) Νότια τών Ταξιαρχών, στη συμβολή τών δρόμων Φαρών και Άσκληπιού, πού ήταν πάλι χώρος γιά πράσινο έγινε οικόδομικό συγκρότημα.

4) Λόγω του ότι δεν εφαρμόστηκε το σχέδιο του 1905 στο έδαφος δεν έγινε ούτε τοποθέτηση των αξόνων των δρόμων, ούτε μέτρηση των μηκών των πλευρών οικοδομικών τετραγώνων και του πλάτους των δρόμων. Το άερισμένο είναι ότι ποτέ δεν έγινε καιιά προσπάθεια για την προώθηση του θέματος ούτε απ' τους αρμόδιους κρατικούς φορείς ούτε απ' τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης. Αποτέλεσμα της έγκληματικής αυτής άδοξίας ήταν να εφαρμοστεί το σχέδιο πόλης με τρομερές άσυμφωνίες ιδιαίτερα στην περιοχή Νησάκι όπου οι δρόμοι και τα οικοδομικά τετράγωνα έχουν παραμορφωθεί τόσο πού σε πολλές περιπτώσεις είναι τεχνικά άδύνατο να δοθεί λύση.

5) Στο υπάρχον σχέδιο προστέθηκαν και οι προσφυγικοί συνοικισμοί Άγία Τριάδα — Λεϊκά — Κορδία — Άγ. Κωνσταντίνος — Άνάληψη (Δυτ. Παραλία) και Νικηταρά. Αναφέραμε και στην αρχή τα κριτήρια τοποθέτησης των παραπάνω συνοικισμών από κοινωνική άποψη. Άλλά και από τεχνική άποψη τα κριτήρια ήταν άνάλογα. Αποτέλεσμα, ο συνοικισμός Άνάληψη (Δυτ. Παραλία) παρασύρεται συνέχεια από τη θάλασσα και οι συνοικισμοί Κορδία και Άνατολικής Παραλίας (Νικηταρά) αντιμετωπίζουν σοβαρότατο πρόβλημα άπορροής των βρόχινων νερών, διότι βρίσκονται χαμηλότερα από το δρόμο πού παρεμβάλλεται μεταξύ αυτών και της θάλασσας.

6) Έπειδή, όπως τονίσαμε παραπάνω, δεν υπάρχει ύμμετρικό διάγραμμα, τα έργα ύποδομής της πόλης πού σχεδιάζονται δε γίνονται με βάση μία συγκροτημένη μελέτη άλλά όλα τοποθετούνται στην τύχη με άποτέλεσμα να μη λειτουργούν σωστά. Ένδεικτικά αναφέρουμε: Τα κράσπεδα των δρόμων τοποθετούνται τυχαία κι έτσι τα βρόχινα νερά σε πολλές περιπτώσεις δεν έχουν διέξοδο. Το έσωτερικό δίκτυο ύδρευσης της πόλης σχεδόν πάντα προεκτείνεται χωρίς καιιά μελέτη και, ενώ έξελικτικά θά έπρεπε να μειώνεται ή διατομή των σωλήνων, μερικές φορές γίνεται το αντίθετο.

7) Το αρχικό σχέδιο του 1905 έγινε με κλίμακα 1:500 πού εφαρμοζόταν μέχρι πριν μερικά χρόνια. Μετά όμως ξαναμπήκε σε ισχύ το 1:2000. Έτσι όμως δημιουργούνται μια σειρά άσυμφωνιών στην τοποθέτηση των οικοδομικών τετραγώνων με συνέπεια την τλαιπωρία των ιδιοκτητών άνάμεσα στο πολεοδομικό γραφείο και τις τεχνικές ύπηρεσίες του Δήμου. Το πρόβλημα είναι τόσο άξυ πού άδήγησε τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Νομού Μεσσηνίας να αναφερθεί στο Υπουργείο Δημοσίων Έργων Ζητώντας γνωμοδότηση για το αν πρέπει να γίνει άναστολή έκδοσης οικοδομικών άδειών, μέχρι την όριστική τακτοποίηση του θέματος. Καμία άπάντηση.

8) Θά έπρεπε να αναφέρουμε ότι το 1969 άνατέθηκε στο σπουδαστήριο πολεοδομικών έρευνών του Ε.Μ.Π. ή σύνταξη ρυθμιστικής μελέτης «Άνάπτυξης πόλεως και περιοχής Καλαμάτας». Τελικά ή μελέτη αυτή έγινε χωρίς κανένα ρεαλισμό και μόνο θεωρητική άξια έχει, γιατί για να εφαρμοστεί θά πρέπει να γκρεμιστεί ή Καλαμάτα και να χτιστεί απ' την αρχή. Ένδεικτικά έπισημαίνομε ότι πρότεινε την καθιέρωση έσωτερικών οικοδομικών γραμμών πού για να κατοχυρωθεί νομικά θά πρέπει να φτιαχτεί ειδικός νόμος—πλαίσιο.

Γιά να έξαντληθεί το θέμα από τεχνική άποψη δε θά έφταναν

πολλές ακόμα σελίδες. Στόχος μας όμως είναι να έπισημόνομε τα κύρια σημεία του προβλήματος.

3) ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ — ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η μελέτη του 1905 καλύπτει μία έκταση 5000 στρεμμάτων, ενώ οι οικοδομικές ανάγκες της Καλαμάτας σήμερα ξεπερνάνε τις 50000 στρέμματα. Τα αποτελέσματα της εγκληματικής αδιαφορίας για την επέκταση του σχεδίου πόλης είναι θλιβερά αλλά και πολύ εύγλωττα:

1) Αυτή τη στιγμή στην πόλη μας παρουσιάζεται ένας τεχνητός οικοδομικός όγκος στο κέντρο με άγρια συνέπεια ή τιμή των διαμερισμάτων να φθάσει στα ύψη. Και ενώ το κόστος κατασκευής κυμαίνεται γύρω στις 7000 δραχμές ή τρέχουσα τιμή του είναι 14 έως 25 χιλιάδες δραχμές το τετραγωνικό μέτρο. Και ρωτάμε: ποιος έργασε έργαζόμενος έχει τη δυνατότητα να πάρει διαμέρισμα κάτω απ' αυτές τις συνθήκες, όταν μάλιστα τα στεγαστικά δάνεια δεν ξεπερνάνε τις 600.000 δραχμές, ίσα-ίσα δηλαδή για μία γκαρσονιέρα: Γιατί να μη δίνεται ή δυνατότητα στους μη προνομιούχους συμπολίτες μας να αποκτήσουν ικανοποιητική και αξιοπρεπή στέγη, δυνατότητα που μπορούν να την αποκτήσουν με την επέκταση του σχεδίου πόλης;

2) Με τις σημερινές συνθήκες μοναδική διέξοδος για πολλούς έργαζόμενους που συνωστίζονται κάτω από άπαράδεκτους όρους διαβίωσης στις περιφερειακές συνοικίες είναι ή παράνομη δόμηση. Πόσοι και πόσο συμπολίτες δεν έκτισαν ή επέκτειναν το σπίτι τους παράνομα δουλεύοντας πολλές φορές νύκτα, για να αποφύγουν την τιμωρία μερικών άνεταφικών διατάξεων του νόμου. Τελευταία μάλιστα έχει σκληρύνει ή νομοθεσία για κάθε παράνομη δόμηση. Ποιές είναι όμως οι éναλλακτικές λύσεις του νομοθέτη; Ποιές είναι και οι ένεργειες των αρμόδιων φορέων; Τι δυνατότητες δίνουν στον έργαζόμενο να στεγαστεί; Κι ακόμη έχουμε το φαινόμενο συνοικίες ολόκληρες όπως ή 'Αγ. Παρασκευή ή 'Αγ. Άννα, τ' Άβραημού κ.λ.π. που συγκεντρώνουν όλα τα τυπικά προσόντα (ύπαρξη των οικισμών πριν απ' το 1923, πυκνή δόμηση, κοινωνική αναγκαιότητα); όταν ζητούν να γίνουν οικισμοί, να συναντούν την αδιαφορία των αρμόδιων φορέων. Αυτό μάλιστα τη στιγμή που ή περιοχή Παναγιώταρου π.χ. χωρίς καμιά νομική προϋπόθεση ανακηρύσσεται οικισμός.

3) Ένώ ή Καλαμάτα έχει άπεριόριστες δυνατότητες να αναπτυχθεί οριζόντια και να γίνει μία πόλη πρότυπο μεταμορφώνεται μέσα με την ήμέρα σ' ένα ταμμεντένιο κουτί. Οι έλεύθεροι χώροι και το πράσινο μέσα στην πόλη είναι ελάχιστοι (Κάστρο, Φραγκόλιμα, Πλ. Β. Γεωργίου, Πάρκο Παραλίας και ό χώρος άνστολικά του λημανιού) και άντιστοιχούν 8 τ.μ. σε κάθε άτομο, ενώ το διεθνώς παραδεκτό όριο είναι 20 τ.μ.

4) Ακόμη το σχέδιο πόλης λύνει μία σειρά προβλήματα μία και βάζει μπρός έναν προγραμματισμό άπαραίτητο για την πρόοδο της Καλαμάτας. Η αδιαφορία για την επίλυσή του άλλωστε έχει καθώς όλοι έέρουμε οδηγήσει σε άδιέξοδο μία σειρά από προβλήματα όπως είναι το κυκλοφοριακό, ή πλημμελής λειτουργία έργων ύποδομής, ή άπορροή των βρόχινων νερών, ή λειτουργία των ύπονόμων

κ.λ.π. πού θά αναλυθοῦν σέ ἐπί μέρους κεφάλαια.

Ἀπ' ὅσα συνοπτικά ἀναφέρουμε φαίνεται καθαρά ἡ τεράστια σημασία πού ἔχει τὸ σχέδιο πόλης, πόσο ἐντονα ἐπιδρᾷ στὸ στεγαστικό πρόβλημα, πόσο καθοριστικά ἐπηρεάζει τὴν ποιότητα τῆς ζωῆς ὅλων μας.

4) ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Νομίζουμε πὼς εἶναι φανερό τὸ μέγεθος τοῦ προβλήματος. Γι' αὐτὸ πρέπει ἄμεσα καὶ ἀποτελεσματικά νὰ λυθεῖ.

Καὶ δὲν εἶναι ἀφορισμός οὔτε εὐχολόγιο ἡ ἐπίλυσή του, διαβεβαιώνουμε δὲ τὸν Καλαματιανὸ Λαὸ ὅτι τὸ σχέδιο πόλης μπορεῖ νὰ λυθεῖ ἀποκλειστικά μέσα ἀπὸ τίς δυνατότητες τοῦ δήμου. Τὸ ποσό πού χρειάζεται γιὰ νὰ ἐπεκταθεῖ τὸ σχέδιο πόλης ἀπὸ 5000 σέ 50.000 στρέμματα καὶ νὰ καλύψει γεωγραφικά τὸ χῶρο ἀπὸ Ἄσπρόχωμα μέχρι τὴν περιοχή τοῦ «Μοτέλ Ξενία», κυμαίνεται στὸ ὕψος τῶν 40—50 ἑκατομμυρίων. Ἄν σκεφτεῖ κανεὶς πὼς γιὰ παράδειγμα μὴ ἀνισόπεδη διάβαση στοιχίζει μέχρι καὶ 80 ἑκατομμύρια, καταλαβαίνει πὼς χρειάζεται ἓνα ποσό πού μπορεῖ νὰ βρεθεῖ.

Ἡ δαπάνη αὕτη μπορεῖ νὰ καλυφθεῖ εἴτε μὲ κρατική ἐπιχορήγηση τὴν ὁποία θά ἀπαιτήσουμε, εἴτε μὲ σύναψη δανείου τοῦ ὁποίου ἡ ἀπόσβεση μπορεῖ νὰ γίνει μὲ εὐνοϊκοὺς ὅρους σὲ ἀνταποδοτική βάση. Ἔτσι γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν οἰκοδομικῶν γραμμῶν καὶ τὸν καθορισμὸ τοῦ ὑψόμετρου τῶν κρασπέδων πού εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ κάθε οἰκοδόμησι καὶ πού μέχρι τώρα στοιχίζει γύρω στὰ 10—15 χιλιάδες δραχμές, θά μπορεῖ νὰ συσταθεῖ εἰδικὸ οἰκονομοτεχνικὸ γραφεῖο τοῦ δήμου πού θά ρυθμίζει τὸ θέμα μὲ ἀμοιβὴ 2—3 χιλιάδες δραχμές. Αὐτὸ σημαίνει πὼς μὲ τὸ ρυθμὸ οἰκοδόμησις πού ὑπολογίζουμε πὼς θά ὑπάρχει μετὰ τὴν ἐπέκταση, ὁ Δήμος θά ἔχει ἔσοδα γύρω στὸ ἓνα μὲ δύο ἑκατομμύρια δραχμές τὸ χρόνο. Ἀκόμη, μπορεῖ νὰ ἐπιβληθεῖ σύμφωνα μὲ τὴ νομοθεσία γιὰ ἐπεκτάσεις σχεδίων πόλεων φόρος ὑπεραξίας αὐτῶν πού θά εὐνοηθοῦν. Φυσικὰ ἡ μορφή αὐτῆς τῆς ὑπεραξίας θά ἔχει καθαρὰ κοινωνικὸ χαρακτῆρα καὶ δὲ θά ἔχει καμιά σχέση μ' αὐτὴν πού ἐπιβλήθηκε πρόσφατα τελείως ἀντικοινωνικά καὶ ἀδίκαια (ἀκόμη καὶ σὲ οἰκόπεδα τῆς Δυτ. Παραλίας πού εἶχαν ἐξαφανιστεῖ ἀπὸ τὴν θάλασσα).

Τὰ ἔσοδα αὐτὰ ὄχι μόνο καλύπτουν τὰ ἔσοδα τῆς μελέτης ἀλλὰ δημιουργοῦν καὶ τίς προϋποθέσεις τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου πόλης, τῆ διάνοιξη τῶν δρόμων κ.λ.π.

Υ Δ Ρ Ε Υ Σ Η

Τὸ ἔργο τοῦ δικτύου ὕδρευσις κατασκευάστηκε στὰ 1935—1936 καὶ περιλάμβανε:

α) Τὸ ἐξωτερικὸ ὕδραγωγεῖο πού ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ ἀντλιοστάσιο τοῦ Πηδῆματος, τὴν ἐξισωτικὴ δεξαμενὴ τοῦ Πηδῆματος, τὸν ἀγωγὸ μεταφορᾶς τοῦ νεροῦ ἀπὸ σωλῆνες χυτοσιδερένιους διαμέτρου Φ 300 καὶ τὴν ἀποθηκευτικὴ δεξαμενὴ τοῦ Κάστρου.

β) Τὸ ἐσωτερικὸ δίκτυο διανομῆς πού περιλάμβανε χυτοσιδερένιους σωλῆνες ἐσωτερικῆς διαμέτρου Φ 400 ἕως Φ 60 καὶ πού τοποθετήθηκε μὲ βάση μιὰ ἀριστη καὶ συγκροτημένη μελέτη.

Θά πρέπει νὰ τονίσουμε ὅτι ἡ λειτουργία τοῦ δικτύου μέχρι

τό 1960 υπήρξε άριστη. Από κεί και ύστερα ξεκινάνε μιά σειρά από πρόχειρες άποσπασματικές λύσεις που θα αρχίσουν νά διαταράσσουν τήν όμαλή λειτουργία του δικτύου και σέ ένα βαθμό και τήν υγεία των Καλαματιανών. Ένδεικτικά σημειώνουμε:

1) Από τό 1965 και ύστερα άρχισαν νά συνδέονται όχι μέ τό έσωτερικό δίκτυο αλλά άπ' εύθείας μέ τόν έξωτερικό άγωγό μιά σειρά κοινοτήτων και βιομηχανικών εγκαταστάσεων, πράγμα τεχνικά άπαράδεκτο μιά και έτσι άπορρυθμίζεται ή όλη λειτουργία του δικτύου.

2) Όταν άρχισε ή περιφερειακή ανάπτυξη τής πόλης και δημιουργήθηκαν οι πρώτες ανάγκες επέκτασης του έσωτερικού δικτύου, οι επέκτάσεις αυτές έγιναν τελείως άπρογραμματίστα και τυχαία. Σέ πολλές μάλιστα περιπτώσεις παρατηρείται τό φαινόμενο σωλήνας μέ έσωτερική διάμετρο Φ 60 νά συνεχίζεται μέ σωλήνα Φ 100.

3) Υπάρχουν χιλιάδες χαλασμένα υδρόμετρα και έτσι ή χρέωση γίνεται κατ' έκτίμηση. Άραγε πόσους συμπολίτες βαρύνει ή αύθαιρετη κοστολόγηση;

4) Ένας άπαράβατος κανόνας για τή σωστή λειτουργία του έσωτερικού δικτύου και τήν υγεία των υδροδοτουμένων είναι ή έξασφάλισή σέ όλα τά τμήματα του άγωγού συνεχούς κυκλοφορίας νερού. Όμως σέ πολλά άκραία τμήματα του άγωγού αντί για θάνες έκκενώσεως που θα έξασφαλιζανε σέ ένα βαθμό τή λειτουργικότητα του δικτύου έχουν τοποθετηθεί τάπες που δημιουργούν στασιμότητα του νερού μέ συνέπεια νά γίνεται επικίνδυνο για τήν υγεία των κατοίκων.

Από τό 1970 εμφανίστηκαν τά πρώτα δείγματα λειψυδρίας που ήταν άποτέλεσμα τής άναρχίας που επικρατούσε στο έσωτερικό δίκτυο και φυσικά τής αύξησης των καταναλωτικών αναγκών τής Καλαμάτας. Τό πρόβλημα γίνεται όξύτερο από τό 1972 και ύστερα ιδιαίτερα για τίς άκραίες συνοικίες) και από τό 1974 άρχίζει τό «Σήριαλ» τής κατασκευής του καινούργιου υδραγωγείου για τό όποιο ό λαός τής Καλαμάτας δέν είχε ποτέ σωστή ενημέρωση. Άν τό έργο τής ύδρευσης είχε προωθηθεί σωστά θα 'πρεπε νάχει φτάσει στό σημείο που βρίσκεται σήμερα δυό χρόνια πριν. Για νά μή θεωρηθεί αυτό σαν ύπερβολή τονίζουμε ότι μονάχα για τόν όρισμό επιβλέποντος χρειάστηκε περίπου ένας χρόνος. Και τώρα οι αρμόδιοι θριαμβολογούν για τό ότι τό νερό ήρθε στην Καλαμάτα, τό άποσιωπούν όμως αυτό όπως άποσιωπούν και τά παρακάτω:

α) Τό έργο ύδρομαστεύσεως (συγκέντρωσης του νερού) του Πηδήματος δέν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

β) Η συμπληρωματική δεξαμενή στη θέση «Τουρλες» δέν έχει καν άρχίσει.

γ) Ο έξωτερικός άγωγός διαμέτρου Φ 600 συνθέθηκε με τή δεξαμενή όπως—όπως χωρίς νά τοποθετηθούν τά απαραίτητα ειδικά τεμάχια για τήν έκκένωση και τόν καθαρισμό τής δεξαμενής.

δ) Υπάρχει κίνδυνος σέ περίπτωση που θα ύπερπληρωθεί ή δεξαμενή, πράγμα επίφοβο μιά και ή λειτουργία γίνεται μέ τηλεφωνικές έπαφές. Ο κίνδυνος αυτός γίνεται ακόμη μεγαλύτερος, γιατί δέν έχει προβλεφτεί ή κατασκευή φυσικού ύποδοχέα του νερού σέ περίπτωση που χρειάζεται έκκένωση.

Έτσι όμως: Δεν έχει εξασφαλιστεί ακόμη η ύδροδότηση των ψηλών ζωνών (Πέταλο, Παναγίτσα κ.ο.κ.) που αποτελούν ένα σημαντικό τμήμα της πόλης. Δεν έχει γίνει καθαρισμός της δεξαμενής για περίπου δύο χρόνια, πράγμα που συνεπάγεται κινδύνους για την υγεία μας. Σημαντικός εξάλλου είναι και ο κίνδυνος από την υπερπλήρωση της δεξαμενής για τους λόγους που αναφέραμε πιο πάνω.

Κυρίως όμως θέλουμε να τονίσουμε πως για την εξέλιξη του έργου για την ύδρευση της πόλης ποτέ δεν ενημερώθηκε ο Καλαματιανός λαός που υπόφερε από την έλλειψη του νερού και που επιτακτικά Ζητούσε να πληροφορηθεί τι γίνεται. Αυτό το θεωρούμε σαν υποτίμηση των συμπολιτών μας και για τουτό απαράδεκτο. Από μας θα γίνει κάθε δυνατή προσπάθεια για να ολοκληρωθεί το έργο της ύδρευσης όσο γίνεται συντομότερα, για όλες μας δε τις προσπάθειες θα σας κρατάμε συνεχώς ενημέρους.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑ — ΟΔΟΠΟΙΪΑ

Ο τομέας της κατασκευής δημοτικών έργων είναι ένα από τα σημαντικότερα, αν όχι το πιο σημαντικό απ' όλα τμήματα των δραστηριοτήτων του δήμου. Ο Δήμος έχει κάθε χρόνο τη δυνατότητα από δικούς του πόρους να κατασκευάζει έργα της τάξεως 10.000.000 δραχμών. Πέρα απ' αυτό γίνεται και η κατασκευή μιάς σειράς έργων που χρηματοδοτούνται από άλλα ταμεία (Τ.Ε.Ο. — Νομαρχιακό Ταμείο κ.ο.κ.) του Υπουργείου Δημοσίων Έργων (π.χ. έργα Νέδοντα, διαμόρφωση πλατείας, οδός Καλαμάτας—Γιαννιτσανίκων κλπ).

Στην πρώτη από τις παραπάνω κατηγορίες ο δήμος έχει την αποκλειστική εξουσία και ευθύνη της κατασκευής. Το φαινόμενο όμως που εμφανίζεται στην κατανομή των πιστώσεων είναι τουλάχιστον περίεργο. Κάθε χρόνο εκπονούνται περίπου 20 έως 40 μελέτες της τάξεως των 300.000 δραχμών η κάθε μία. (Το ποσό αυτό καλύπτει το όριο της δυνατότητας ανάθεσης των έργων από το δήμο). Άμεσο αποτέλεσμα είναι ο κατακερματισμός όμοιων έργων και η σύνθλιψη των υπάλληλων των τεχνικών υπηρεσιών του δήμου, που από υπαλλήλους ουσίας έχουν μεταβληθεί σε γραφειοκράτες πρώτης κατηγορίας.

Από τα παραπάνω φαίνεται λοιπόν ότι:

α) Τα όμοιδη έργα θα πρέπει να αντιμετωπίζονται στο διάστημα του οικονομικού έτους με ενιαία μελέτη.

β) Θα πρέπει να εξεταστεί σοβαρά η δυνατότητα κατασκευής έργων από το δήμο σύμφωνα με τις δυνατότητές του (αυτή τη στιγμή διαθέτει οδοστρωτήρα, βυτίο, ανατρεπόμενο αυτοκίνητο) και με τη συμπληρωματική αγορά ενός ή δύο μηχανημάτων. Με τον τρόπο αυτό θα εξασφαλιστεί η λειτουργία μόνιμου συνεργείου κατασκευής έργων οδοποιίας που θα λύσει ένα απ' τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η πόλη μας. Το μακροπρόθεσμο αποτέλεσμα θα είναι η κατασκευή έργων μακρόπνοων (διάνοιξη καινούργιων δρόμων, εφαρμογή του νέου σχεδίου πόλης) και όχι προεκλογικές δραστηριοποιήσεις που έχουν μόνο ψηφοθηρικό χαρακτήρα.

Για τη δεύτερη κατηγορία, των έργων που χρηματοδοτούνται

από τις δημόσιες επενδύσεις, την ευθύνη της κατασκευής την έχουν οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Δημοσίων Έργων (Δ)ση Τεχνικών Υπηρεσιών). Ο μέχρι τώρα ρόλος του δήμου στα έργα αυτά ήταν καθαρά διακοσμητικός. Πιστεύουμε ότι θα πρέπει να είναι αποφασιστική ή παρέμβαση των απόψεων της δημοτικής αρχής στην τελική διαμόρφωση των μελετών και τη σωστή κατανομή των πιστώσεων, έτσι ώστε η εκτέλεση των έργων να καλύπτει τις πραγματικές κοινωνικές ανάγκες που μόνο ο δήμος είναι σε θέση να γνωρίζει καλύτερα από οποιονδήποτε άλλον.

Για παράδειγμα αναφέρουμε τα παρακάτω :

α) Για την κατασκευή της πλατείας διατεθήκανε ποσά που ξεπερνάνε τα 10.000.000 δραχμές και η γενικη εκτίμηση των συμπολιτών είναι ότι πήγαν άδικα μια και η πλατεία ήταν πολύ καλύτερη στην παλιά γραφική της όψη απ' ό,τι είναι σήμερα που θυμίζει πλιστα αεροδρομίου. Ο δήμος θα μπορούσε να επέμβει αποτελεσματικά συνεργαζόμενος με τις αντίστοιχες υπηρεσίες, έτσι ώστε η κατανομή των πιστώσεων να έχει κοινωνικό χαρακτήρα και όχι να προωθεί έργα βιτρίνας.

β) Άλλο παράδειγμα είναι η κατασκευή των έργων του Νέδοντα. Το μήκος του ποταμού είναι περίπου 4 χιλιόμετρα. Η κατανομή των πιστώσεων θα έπρεπε σε πρώτη φάση να εξασφαλίσει την πλήρη κατασκευή των δρόμων από τη μια και την άλλη μεριά του ποταμού, γιατί έτσι θα λύνονταν μια σειρά από καυτά προβλήματα (άποκατάσταση έπικοινωνίας των συνοικισμών Δυτ. Παραλίας, Νησάκι, Κορδία, Άγ. Άννα, Καλύβια κ.λ.π. με το κέντρο της Καλαμάτας). Αντί γι' αυτό διατέθηκαν 18.000.000 δραχμές για την κατασκευή και το σκέπασμα του ποταμού σε μήκος 250 μέτρων, για το νότιο τμήμα μήκους 2 χιλιομέτρων δραχμές ΜΗΔΕΝ (0). Περισσότερα σχόλια περιπεύουν.

Πέρα λοιπόν από τις παραπάνω προτάσεις μας πιστεύουμε ότι θα πρέπει ν' αρχίσει συνεργασία των τεχνικών υπηρεσιών του δήμου με τις αντίστοιχες τεχνικές υπηρεσίες του Υ.Δ.Ε. και να υπάρχει ενημέρωση και συμμετοχή του λαού σε κάθε σοβαρό έργο που θα γίνεται στην πόλη μας. Είναι απαράδεκτο για σοβαρά έργα που γίνονται στην πόλη μας να μην έχει γνώμη ο δήμος και να μην ενημερώνεται ο Καλαματιανός λαός, πη άρμόδιοι τελικά να αποφασίσουν μια και γνωρίζουν καλύτερα από κάθε άλλον τον τρόπο για την αντιμετώπιση των διάφορων προβλημάτων.

ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ — ΜΟΛΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Είναι γνωστό πως ένα δίκτυο ύπονόμων περιλαμβάνει δύο σκέλη: α) Το δίκτυο των βρόχινων νερών και β) Το δίκτυο των ακαθάρτων (απόβλητα, λύματα κ.λ.π.). Το δίκτυο ύπονόμων της Καλαμάτας βρίσκεται σε νησιακή κατάσταση. Οι λόγοι είναι οι εξής:

1) Το δίκτυο των βρόχινων νερών δεν καλύπτει ούτε το 10ο)ο των αναγκών της πόλης. Επί πλέον και αυτά τα τμήματα του δικτύου που υπάρχει λειτουργούν με μεγάλη ανεπάρκεια λόγω του ότι

ή μελέτη και ή κατάσκευή τους ήταν τελείως αποσπασματική πρόχειρη και καλύπτει μόνο περιστασιακές τυπικές ανάγκες χωρίς να αγκαλιάζει πλατιά τὸ σύνολο τοῦ προβλήματος. Αυτό, γιατί ποτέ δὲν ἔγινε μιά συγκροτημένη και θαραλέα προσπάθεια για να αντιμετωπιστεί τὸ θέμα στο σύνολό του.

2) Δίκτυο ἀκαθάρτων: Οὔτε ἓνα (1) μέτρο δίκτυο για τὰ ἀκάθαρτα νερά δὲν ἔχει κατασκευαστεί στην Καλαμάτα. Ἔτσι λοιπόν για τὰ ἀπόβλητα τῶν πολυκατοικιῶν κ.λ.π. ὑπάρχουν δύο λύσεις. Πρώτη λύση ή παράνομη σύνδεση τῆς ἀποχέτευσης με τὸ δίκτυο για τὰ βρόχινα νερά ὅπου ὑπάρχει. Δεύτερη λύση ή κατασκευή στεγανῶν ή ἀπορροφητικῶν βόθρων και ή ἐκμετάλλευσή τοῦ ὑδροφόρου ὀρίζοντα τῆς Καλαμάτας.

Θὰ ἐξετάσουμε με λεπτομέρεια ποιές εἶναι οἱ καταστροφικές συνέπειες τῆς πλημμυλοῦς λειτουργίας τοῦ δικτύου για τὰ βρόχινα νερά και τῆς ἀνυπαρξίας τοῦ δικτύου για τὰ ἀκάθαρτα.

α) Με τὴν πυκνή δόμηση τοῦ κέντρου τῆς Καλαμάτας ἔχει ἤδη ἀρχίσει να φαίνεται ὁ κίνδυνος σὲ κάποια αἰχμή βροχῆς να πλημμυρήσει ή πόλη, μιά και ἀκόμη και σὲ φυσιολογικές βροχές τὸ δίκτυο τῶν βρόχινων νερῶν ἐμφανίζει λειτουργική ἀνεπάρκεια.

β) Λόγω τοῦ ὅτι ἀρκετοὶ συμπολίτες ἔχουν ἀναγκαστεί να συνδέσουν τὸ ἀποχετευτικό δίκτυο τοῦ σπιτιοῦ τους ή τῆς ἐπαγγελματικῆς τους στέγης με τὸ δίκτυο τῶν βρόχινων νερῶν, ὑποβαθμίζουν ἀφ' ἑνὸς τὴ δυνατότητα λειτουργίας του και ἐκθέτουν ἀφ' ἑτέρου σὲ κίνδυνο τὴν ὑγεία τῶν κατοίκων. Φυσικά ὅλοι μας ἔχουμε παρατηρήσει τὴν ἔντονη δυσσομία πού ἀναδύεται ἀπὸ τὰ στόμια τῶν ὑπόνομων ἰδιαίτερα τὸ καλοκαίρι.

γ) Οἱ περισσότερες πολυκατοικίες συνδυάζουν τὴ λύση τοῦ ἀποχετευτικοῦ τους προβλήματος με τὴν ἐκμετάλλευσή τοῦ ὑδροφόρου ὀρίζοντα τῆς Καλαμάτας (ὑπόγεια νερά). Ἔτσι φθάνουμε στο θλιβερό ἀποτέλεσμα να ἔχει μολυνθεῖ ὁ ὑδροφόρος ὀρίζοντας πράγμα πού θα φανεῖ ὀλέθριο για τὴν πόλη μετὰ ἀπὸ λίγα χρόνια.

δ) Με τούς στεγανούς και ἀπορροφητικούς βόθρους μειώνεται καθημερινά ή δυνατότητα τοῦ ἐδάφους διήθησης και καθαρισμοῦ τῶν λυμάτων ἀφ' ἑνὸς και ἀφ' ἑτέρου τὸ ὑπέδαφος τῆς Καλαμάτας μεταβάλλεται συνεχῶς σ' ἓνα τεράστιο βόθρο.

ε) Ἄκόμη θα πρέπει να τονιστεῖ ὅτι, ἐπειδὴ πολλές φορές ἐξαντλεῖται ή δυνατότητα διήθησης τῶν λυμάτων στους ἀπορροφητικούς βόθρους, αὐτὰ διαχέονται στα θεμέλια τῶν πολυκατοικιῶν και προσβάλλουν σὲ μεγάλο βαθμὸ τὴ στατική τους λειτουργία και σταθερότητα ὑποβαθμίζοντας τὴ στερεότητα τοῦ ἐδάφους.

στ) Τὸ ὅτι, ὅπως τονίστηκε παραπάνω, τὸ δίκτυο τῶν βρόχινων νερῶν σὲ μεγάλο βαθμὸ δέχεται και τις ἀποχετεύσεις πολλῶν κτισμάτων, ἔχει σὰν ἀποτέλεσμα στα σημεία τῆς φυσικῆς ἐξόδου (θάλασσα) να δημιουργεῖ ἀλλοίωση τοῦ πλακοῦντα τῆς θάλασσας με συνέπεια τὴν ἔντονη μόλυνσή της.

Ἄκόμη θα πρέπει να ἐπίσημανθεῖ τὸ γεγονός ὅτι ή λειτουργία πολλῶν βόθρων εἶναι ἀνεπαρκής με συνέπεια να εἶναι ἀναγκαῖα ή

αναρρόφηση και μεταφορά των λυμάτων με βυτιοφόρα στη θέση Μπουρνιά, με αποτέλεσμα μία παραγωγικότερη περιοχή νάχει μεταβληθεί σε μία απέραντη έστια μόλυνσης. Αυτό μάλιστα χωρίς νά έχουν παρθεί τὰ απαιτούμενα ή έστω και στοιχειώδη μέτρα προστασίας της θάλασσας.

Τὰ νερά είναι κοινή γιά όλους κληρονομιά και απαιτείται με κάθε τρόπο νά τὰ διαφυλάξουμε απ' τή μόλυνση. Η μόλυνση των άκτων της Καλαμάτας θά ναι μόνιμο αντικίνητρο στην τουριστική ανάπτυξη της πόλης μας. Η αποχέτευση των αποβλήτων στη θάλασσα είναι δυνατή και δε δημιουργεί δυσμενείς καταστάσεις μόνο όταν μελετηθεί ή δυνατότητα τους νά αφομοιωθούν και μελετηθεί ό απαιτούμενος βαθμός καθαρισμού. Θα πρέπει λοιπόν νά βρεθεί κατάλληλο σημείο όπου θά απορρίπτονται τὰ απόβλητα και νά κατασκευαστεί έργο αποχέτευσης ύστερα από μερικό καθαρισμό, ώστε ή θάλασσα νά μη μολύνεται. Έργο πού νά είναι υγειονομικά και αισθητικά αποδεκτό: χώρος στεγασμένος και απόρριψη των αποβλήτων μέσω υποβρυχίου άγωγού στο κατάλληλο βάθος μέσα στη θάλασσα, ώστε νά εξασφαλιζεται ό αυτοκαθαρισμός και νά μη δημιουργούνται προβλήματα υγειονομικά. Παράλληλα θά είναι δυνατή και ή άξιοποίηση της περιοχής. Μακροπρόθεσμα θά πρέπει νά προγραμματιστεί ή κατασκευή δικτύου ύπονόμων ακαθάρτων και απόρριψη στη θάλασσα των αποβλήτων ύστερα από βιολογικό καθαρισμό.

Έπίσης θά πρέπει νά αναφερθούμε και στα άνοιχτά ρέματα της Καλαμάτας (Βέλιουρα, Λαγκάδα κ.ο.κ.), τὰ όποια σήμερα αποτελούν έστιες μόλυνσης και μόνιμο κίνδυνο πλημμυρών. Τά φυσικά αυτά ρέματα αποτελούν φυσικούς άγωγούς άπορροής και θά πρέπει νά ενσωματωθούν στο όλο φάσμα της επίλυσης του άποχευτικού προβλήματος. Θα πρέπει λοιπόν νά σκεπαστούν όλα και έτσι άφ' ενός μόν νά μετατραπούν σε κλειστούς άγωγούς κάτω άπ' τό φυσικό έδαφος και άφ' έτέρου νά επίλυσουν σε μεγάλο βαθμό άνάγκες όδοποιίας.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ — ΕΙΣΟΔΟΣ ΠΟΛΗΣ

Τελευταία άρχισε νά άπασχολεί σημαντικά και με αύξανόμενο ρυθμό τήν έμπορική και τουριστική κίνηση της Καλαμάτας τό κυκλοφοριακό πρόβλημα ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες πού ή κίνηση των τροχοφόρων είναι μεγαλύτερη. Τό μποτιλιάρισμα των αυτοκινήτων σε πολλά σημεία της πόλης άποτελεί καθημερινό φαινόμενο.

Βασική αίτία του κυκλοφοριακού είναι και πάλι ή άδιαφορία των άρμοδίων φορέων και ή στενή αντίληψή τους γιά τήν επίλυση των σοβαρότερων προβλημάτων της Καλαμάτας. Τρεις είναι οι βασικοί λόγοι της δημιουργίας του κυκλοφοριακού προβλήματος:

- α) Η Καλαμάτα έξυπηρετείται από μία και μοναδική είσοδο.
- β) Δέν υπάρχει δρόμος πού νά συνδέει τήν άνατολική με ή δυτική πόλη.
- γ) Δέν έχουν προωθηθεί σωστά τὰ έργα του Νέδοντα.

Θά πρέπει λοιπόν:

α) Να προωθηθεί το έργο της κατασκευής της οδού Μακεδονίας που θα αποτελέσει τη δεύτερη είσοδο της πόλης. Η μελέτη έχει γίνει, οι απαλλοτριώσεις έχουν προχωρήσει, το έργο έχει χρηματοδοτηθεί ΔΥΟ φορές αλλά κατά περίεργο τρόπο οι αρμόδιοι φορείς δεν μπόρεσαν ποτέ να τα αξιοποιήσουν όλα αυτά και να έχουν ήδη λύσει το τεράστιο αυτό πρόβλημα.

β) Να διανοιχτούν το συντομότερο οι δρόμοι Σταδίου, Β. Γεωργίου, Κρήτης που θα ενώσουν την ανατολική με τη δυτική πόλη.

γ) Η κατανομή των πιστώσεων για τα έργα του Νέδοντα και Αρτέμιδος, που θα βοηθήσουν σε πολύ μεγάλο βαθμό την επίλυση του κυκλοφοριακού.

ΔΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΛΙΑ

Ένα από τα σπουδαιότερα τοπικά προβλήματα είναι κι αυτό της Δυτικής Παραλίας, ακόμη περισσότερο γιατί έχει σχέση με την οικονομική και οικονομοτεχνική ζωή της Καλαμάτας. Επί πλέον γιατί έχει σχέση με την περιοχή και τη ζωή ακόμη των κατοίκων της περιοχής. Ποιός άραγε αρμόδιος που βρέθηκε τις νύκτες της δοκιμασίας των κατοίκων, όταν τα μανιασμένα κύματα της θάλασσας κατάτρωναν τη γη τους, κατάστρεφαν τις περιουσίες τους και απειλούσαν και αυτή ακόμη τη ζωή τους, έχει το δικαίωμα να αγνοεί το δράμα τους; Πρέπει να θρηνησουμε θύματα για να ενδιαφερθούν οι υπεύθυνοι; Έμεις λέμε ΟΧΙ.

Αν επιχειρήσουμε μια σφαιρική θεώρηση του θέματος από κοινωνική και τεχνικο-οικονομική άποψη, έχουμε να παρατηρήσουμε τα παρακάτω:

1) Έχουν παρασυρθεί όριστικά ΔΥΟ οικοδομικά τετράγωνα (636—637) και παρασύρονται μέρα με τη μέρα άλλα ΤΕΣΣΕΡΑ (447—448—449—450), δηλαδή το σύνολο της γής που έχει καταστραφεί είναι περίπου 50.000 τ.μ.

2) Το τμήμα της Δυτ. Παραλίας κάτω από την οδό Σαλαμίνας με συνολική έκταση 40.000 τ.μ. έχει κηρυχθεί εγκαταλειπτό.

3) Μακροπρόθεσμα απειλείται όλο το τμήμα νότια απ' την οδό Εύαγγελιστρίας με συνολική έκταση 70.000 τ.μ.

4) Συνοψίζοντας λοιπόν παρουσιάζεται ο πιο κάτω θλιβερός απολογισμός: α) 50.000 τ.μ. παραγωγικής γής έχει τελείως αφανιστεί και β) άλλα 110.000 τ.μ. γής απειλούνται με καταστροφή στο άμεσο και στο μακροπρόθεσμο μέλλον.

Έκείνο όμως που είναι ακόμη ανησυχητικότερο είναι ότι το μέγεθος της καταστροφής είναι αντίστροφα ανάλογο με το ενδιαφέρον με το οποίο αντιμετωπίζουν το θέμα οι αρμόδιοι κοινωνικοί φορείς.

5) Το πρόβλημα αποκτά μεγαλύτερες διαστάσεις, αν σκεφτεί κανείς ότι το απειλούμενο τμήμα της Δυτ. Παραλίας μπορεί να εξελιχθεί μελλοντικά σε περιοχή πρότυπο για τους έξης βασικότερους λόγους:

α) Μελλοντικός κυκλοφοριακός άξονας της Καλαμάτας θα εί-

ναι ή όδός Νέδοντος και ή Δυτ. Παραλία άποτελεί τή φυσιολογικό-
τερη πρόσβασή του.

β) Με τήν κατασκευή ενός σοβαρού λιμενικού έργου μπορούν
νά άποδοθούν σαν τακτικός και παραγωγικός χώρος τουλάχιστον
100.000 τ.μ. και νά σωθούν όριστικά και τά άλλα 110.000 τ.μ. πού
άπειλούνται. Με ένα προσεκτικό σχεδιασμό ό χώρος αυτός πού σή-
μερα θυμίζει σεληνιακό τοπίο, μπορεί νά μετεξελιχθεί σέ χώρο πρό-
τυπο, έτσι ώστε νά καλύπτει και τό κοινωνικό μέρος (παιδικές χα-
ρές, χώροι πράσινου, πάρκα κλπ.) και τό οικονομικό (δημιουργία
παράλληλων λιμενικών έργων π.χ. άποθηκών ή πρότυπη ξενοδοχεια-
κή μονάδα πού θά τήν έκμεταλλεύεται ό δήμος κ.λπ.). Και γιά νά μη
φανούν όλα αυτά υπερβολικά και άπραγματοποίητα παραθέτουμε τά
παρακάτω στοιχεία: Η μέση αξία τής γής στήν Καλαμάτα κυμαίνε-
ται γύρω στίς 5.000 δραχμές ανά τ.μ. Συνεπώς άποδίδοντας 100.000
τ.μ. γής δημιουργούμε μιá τεράστια ύποδομή τής τάξεως τών 500.
000.000 δραχμών χωρίς σ' αυτό νά ύπολογίσουμε τήν ύπεραξία τής
εύρύτερης περιοχής. Και όλα αυτά τά έπισημαίνουμε, γιάτί μόνιμο
ρεφραίν τών άρμόδιων φορέων είναι ότι τό έργο άπαιτεί τεράστια
χρηματικά ποσά. Για άντιπαράθεση θά άναφερθούμε σέ ένα παράδειγ-
μα: Άραγε οί έκαστοντάδες τών έκαστομμυρίων πού δίνονται σαν δά-
νεια γιά Ξενοδοχειακές—τουριστικές έπιχειρήσεις μέ ποιá κριτήρια
κριτήρια χορηγούνται, άφού είναι γνωστό πώς σαν έπενδύσεις είναι
τελείως άντιπαραγωγικές και μόνο συναλλαγματικά ώφελήματα πα-

6) Γι' αυτό λοιπόν προτείνουμε :

α) Νά δοθεί άμέσως ένα κονδύλι περίπου δύο έκαστομμύρια
δραχμές γιά νά προστατευθῆ ή περιοχή από παραπέρα καταστροφές
μέ τοποθέτηση φυσικών άγκυλίσθων.

β) Νά μελετηθῆ τό θέμα σέ βάθος από ειδικούς τεχνικούς και
μέ τήν άφιλοκερδή βοήθεια του Τεχνικού Έπιμελητηρίου Έλλάδας
άπό τεχνική και οικονομική άποψη, γιά νά σταματήσουν έπιτέλους
οί άφορισμοί και νά άντιμετωπιστούν όλα τά καυτά προβλήματα μέ
τήν άπαιτούμενη σοβαρότητα.

ΛΙΜΑΝΙ — ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Ένα από τά σοβαρότερα προβλήματα πού άπασχολεί γιά πολ-
λά χρόνια τήν πόλη μας είναι τό λιμάνι, του όποιου ό χρόνιος μαρ-
σμός δείχνει καθαρά τή διαφορά άνάπτυξης άνάμεσα στήν έπαρχία
και τό κέντρο.

Η μελέτη του προβλήματος στο διάστημα τής τελευταίας 50ε-
τίας είναι άρκετή γιά νά μάς άποδείξει τι σημαίνει γιά τήν Καλαμάτα
του 1930 ή ζωντανή λειτουργία του λιμανιού τής και τι σημαίνει γιά
τήν Καλαμάτα του σήμερα ό μαρσμός του. Μιά ιστορική άναδρομή
θά φωτίσει τό όλο θέμα. Η Καλαμάτα είναι ένα από τά πιό βασικά
Έλληνικά λιμάνια πού άπασχολούσε στο παρελθόν περισσότερους
άπό 350 λιμενεργάτες. Τή δεκαετία 1930—1940 όλες οί μεταφορές
έσωτερικού έμπορίου τής περιφέρειας μας γίνονταν άπ' τή θάλασσα
μέσω άπ' τό λιμάνι, από τό όποίο έπίσης γίνονταν και όλες οί έξαγω-

γές και εισαγωγές έξωτερικῶν και αὐτὲς ἀκόμη τοῦ ἐμπορίου ἀποικιακῶν. Χαρακτηριστικὸ παράδειγμα τῆς κατάστασης πού ἐπικρατοῦσε τότε εἶναι ὅτι ἐργασίες οἱ ὁποῖες σήμερα μπορεῖ νὰ χαρακτηριστοῦν ἀστείες, ὅπως οἱ μεταφορές με βενζινοπλοιάρια μικροεμπορευμάτων μέσα στοῦ Μεσσηνιακοῦ Κόλπου και με φορτηγίδες λιγνιτῶν, ἔδιναν καθημερινή ἀπασχόληση σὲ περισσότερους ἀπὸ 200 λιμενεργάτες. Κυρίως ὁμως στοῦ λιμάνι μας γίνονταν εισαγωγές ἀπὸ τὸ ἔξωτερικὸ σιτηρῶν. λιπασμάτων, θειικοῦ χαλκοῦ, θείου κ.λ.π. ὅπως ἐπίσης και ἔξαγωγές ἔτοιμων κρασιῶν σὲ μεγάλες ποσότητες.

Ἡ Καλαμάτα λοιπὸν και προπολεμικὰ ἀλλὰ και μεταπολεμικὰ ἦταν χάρις στοῦ λιμάνι της μιὰ ζωντανή πολιτεία πού ἀπασχολοῦσε μεγάλο ἀριθμὸ ἐργατικῶν δυναμικῶν. Κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια ὁμως παρατηρεῖται μιὰ σταθερὴ κάμψη τῶν ἐργασιῶν τοῦ λιμανιοῦ ἰδιαίτερα στοῦ εισαγωγικῶ ἐμπορίου (με ἔξαιρση τὸ 1969 με τὸ ἔργο τῆς Μεγαλόπολης) ἢ ὁποῖα ἔχει νεκρώσει τὴν κίνησή του.

Ἄν και ἡ Καλαμάτα ἀλλὰ και ἡ Μεσσηνία γενικότερα πλεονεκτεῖ ἀπέναντι σὲ ἄλλες Ἑλληνικὲς περιοχές ἀπὸ γεωγραφική, κλιματολογική και γεωλογική ἀποψη, παραμελήθηκε τόσο ἀπὸ τὴς κυβερνήσεις τῆς τελευταίας εἰκοσαετίας, ὥστε νὰ ἔχει μείνει χωρὶς υπερβολὴ ἢ πιὸ καθυστερημένη πόλη. Δεκαετίες ὁλόκληρες οἱ λιμενεργάτες εἰδοποιοῦν και παρακαλοῦν τοὺς ἀρμόδιους κρατικούς φορεῖς νὰ πάρουν μέτρα γιὰ νὰ σταματήσῃ αὐτὸ τὸ οἰκονομικὸ κατρακύλισμα. Δυστυχῶς τὸ κράτος ἐκμεταλλευόμενο τὴ μακαριότητα τοῦ Μεσσηνιακοῦ λαοῦ ἀντιμετώπισε τὴν Καλαμάτα σὰν ἀνύπαρκτη περιοχή τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικράτειας. Καὶ ἐφθασαν στοῦ σημεῖο οἱ περίπου ἑκατὸ οἰκονόμενοι τῶν λιμενεργατῶν νὰ ἀντιμετωπίζον τὸ φάσμα τῆς πείνας και τῆς μιζέριας.

Κάτω ἀπὸ αὐτὴ τὴ θλιβερὴ πραγματικότητα βλέπουμε ὅτι εἶναι ἀναγκαῖο νὰ γίνον προσπάθειες και με ὅλα τὰ μέσα γιὰ νὰ ἐπαναλειτουργήσει ἢ τακτικὴ κίνηση τοῦ λιμανιοῦ μας, πράγμα πού σημαίνει ὀρθολογισμένο προγραμματισμὸ οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης τῆς περιφέρειάς μας με τὴ συμπάρσταση ὄλων τῶν οἰκονομικῶν παραγόντων και τὴν ὁλόψυχη συμμετοχὴ και τοῦ τελευταίου ἐργάτη και ἀγρότη τοῦ τόπου μας.

Παρακάτω ἀναφέρουμε μερικά ἀπὸ τὰ ἐπιχειρήματα τὰ ὁποῖα μπορούμε νὰ χρησιμοποιήσουμε, ὥστε νὰ πιέσουμε και νὰ πείσουμε τοὺς ἀρμόδιους νὰ ἐνδιαφερθοῦν γιὰ τὴν ἐπαναλειτουργία τοῦ λιμανιοῦ και τὴν καλύτερη ἀνάπτυξή του.

1.— Τὸ λιμάνι διαθέτει νεοεπισκευασμένες προκυμαῖες μήκους 1.200 μέτρων και πάνω σ' αὐτὲς χώρους ἐναπόθεσης ἐμπορευμάτων 36.000 τ.μ. (ἐναπόθεση 100.000 τόννων).

2.— Στὴ δυτικὴ πλευρὰ ὑπάρχει συνεχόμενη χερσαία ἔκταση ἐπιφάνειας μεγαλύτερης ἀπὸ 100.000 τ.μ. κατὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος ἀκάλυπτη πού ἀνήκει στοῦ κράτος, στοῦ δήμο και σὲ ἰδιώτες.

3.— Τὸ λιμάνι μας διαθέτει νεοκατασκευασμένο και ἀπόλυτα σύγχρονο σύστημα ὕδρευσης πλοίων καθὼς ἐπίσης και δεξαμενὲς ὑγρῶν καυσίμων σὲ μικρὴ ἀπόσταση γιὰ τὸν ἐφοδιασμὸ τῶν πλοίων.

4. — Ἡ γεωγραφικὴ θέσις του εἶναι τέτοια ὥστε οἱ μεταφορῆς τῶν μεγάλων ἐμπορευματικῶν ποσοτήτων νὰ γίνονται μὲ χαμηλὸ κόστος, διότι εἶναι τὸ πλησιέστερο ἀπὸ ὅλα τὰ λιμάνια τῆς Ἑλλάδος στὴ γραμμὴ πλεύσης ὄλων τῶν δρομολογημένων γιὰ τὴ Μεσόγειο, Βαλκάνια καὶ Κόντινεντ πλοίων.

Ἄρκοῦμαστε ὅμως σ' αὐτὰ καὶ τονίζουμε ὅτι, γιὰ νὰ μὴν πεθάνει ἡ Καλαμάτα καὶ ἡ Μεσσηνία ὁλόκληρη, θὰ πρέπει πολὺ σύντομα: 1) Νὰ γίνουν στὸ λιμάνι μας βασικὰ ἔργα ὑποδομῆς καὶ μηχανικὸς ἐξοπλισμὸς ἔτσι ὥστε νὰ μετατραπῆ ἰσὺν τῷ χρόνῳ σὲ διεθνὲς διαμετακομιστικὸ κέντρο μὲ ἐλεύθερη Ζώνη. Αὐτὸ μπορούμε νὰ τὸ πετύχουμε μὲ μιὰ καμπάνια ὄλου τοῦ λαοῦ τῆς Καλαμάτας μὲ ἐπικεφαλῆς τὸ δῆμο, ποῦ θὰ πιέσει τοὺς ἀρμόδιους κρατικοὺς φορεῖς νὰ συμπεριλάβουν τὴν Καλαμάτα στὸν προγραμματισμὸ ποῦ ἄρχισε γιὰ ὠρισμένα Ἑλληνικὰ λιμάνια. 2) Στὸ ὅλο πλῆγμα τῆς λειτουργίας τοῦ λιμανιοῦ μας θὰ ἴταν παράλειψη νὰ μὴν ἀναφερθοῦμε στὴν ἀναγκαιότητα λειτουργίας πορθμείου (Φέορου Μπόουτ) ποῦ θὰ συνδέει τὴν Καλαμάτα μὲ τὴν Κρήτη καὶ τὴν Ἰταλία καὶ ποῦ θὰ ἐπιβάλλει τὴν Καλαμάτα σὰν συγκοινωνιακὸ κόμβο καὶ ἀπὸ τουριστικὴ ἄποψη. Αὐτὸ μπορούμε νὰ τὸ ἐπιδιώξουμε μὲ ἀρκετὲς ἐλπίδες ἐπιτυχίας, γιὰτὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν προνομιοῦχα γεωγραφικὴ θέσις τῆς ἀπὸ τουριστικὴ ἄποψη (ἡ Καλαμάτα εἶναι τὸ κέντρο τῆς εὐσύτερης τουριστικῆς περιοχῆς Μυστρά—Ὀλυμπίας—Ἐπικαύρειο Ἀπόλλωνα) ἔχει ἐπιπλέον ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἀπαραίτητα τεχνικὰ καὶ δημογραφικὰ στοιχεῖα (λιμνικὲς ἐγκαταστάσεις, τουριστικὴ ὑποδομὴ, συγκεντρώσεις πληθυσμοῦ κ.λ.π.) σὲ σχέση μὲ ἄλλες γειτονικὲς περιοχὲς ὅπως π.χ. Γύθειο Λακωνίας.

Ἐμεῖς σκοπεύουμε νὰ πιέσουμε πρὸς κάθε κατεύθυνση μῆσα στίς πιὸ πάνω κατευθυντήριες ἀρχές, σὲ μόνιμη βάση καὶ κρατῶντας συνεχῶς ἐνήμερο τὸ λαὸ τῆς Καλαμάτας, μέχρι νὰ πετύχουμε τὴν ὀριστικὴ λύσις τοῦ προβλήματος.

Ἄμεσα συνυφασμένο μὲ τὸ λιμάνι ἀλλὰ καὶ μὲ τεράστια σημασία ἀπὸ μόνο του εἶναι τὸ ἔργο τῆς κατασκευῆς τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Καλαμάτας—Κορίνθου. Θὰ πρέπει βέβαια ἐδῶ νὰ τονίσουμε ὅτι τὸ μεγάλο αὐτὸ ἔργο δὲν ἔχει ἀπὸ ὄποψη χρηματοδότησης ἢ ἐκτέλεσης καμμία σχέση μὲ τὸ δῆμο. Ὅμως μιὰ σωστὴ δημοτικὴ ἀρχὴ μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ μπεῖ ἐπικεφαλῆς σὲ μιὰ σταυροφορῖα τῆς πόλης —σὲ μόνιμη βάση καὶ ὄχι μόνο μιὰ φορὰ σὰν πυροτέχνημα γιὰ λόγους ἐντυπώσεων— ὥστε σὲ συνεργασία καὶ μὲ τοὺς ἄλλους ἐνδιαφερόμενους νομοῦς νὰ προωθηθῆ ἐπιτέλους τὸ θέμα. Αὐτὸ ὑποσχόμεστε νὰ κάνουμε.

ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ—ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ—ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ

Πρὶν μερικὰ χρόνια ὁ χώρος τοῦ Νεκροταφείου γεωγραφικὰ ἀποτελοῦσε ἀκράϊο τμήμα τῆς πόλης. Σήμερα ὅμως μετὰ τὴν τεράστια ἀναπτυξιακὴ πορεία τῆς πόλης ὁ χώρος τοῦ Νεκροταφείου περιβάλλεται ἀπὸ πυκνὴ δόμησις καὶ ἀποτελεῖ ζωτικὸ κομμάτι τῆς Καλαμάτας. Πέρα ἀπ' αὐτὸ λόγῳ τῆς πολὺχρονης λειτουργίας του ἔχει ἐπέλθει κορεσμὸς στὸ ὑπέδαφός του κι ἔτσι δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθῆ στὸν ἱερὸ σκοπὸ του. Γι' αὐτὸ λοιπὸν εἶναι ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνά-

γική της μεταφοράς του σε άλλο χώρο που θα λύσει ταυτόχρονα δύο προβλήματα. Ἐφ' ἑνός μὲν τῆ λειτουργία τοῦ Νεκροταφείου που θὰ εἶναι ἀπογοη καὶ ἄφ' ἑτέρου τὴν ἀπόδοση στὴν πόλη ἑνός σημαντικοῦ κομματιοῦ γιὰ ἀξιοποίηση.

Πολύ καυτό ἀκόμη εἶναι καὶ τὸ θέμα τῆς δημοτικῆς ἀγορᾶς καὶ τοῦτο γιὰ δύο λόγους:

α) Ἡ Δημοτικὴ Ἀγορὰ εἶναι ἀσφυκτικὰ κλεισμένη σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ πυκνοκατοικημένα τμήματα τῆς Καλαμάτας, μὲ ἀποτέλεσμα ἡ ἐξυπηρέτηση τῶν παραγωγῶν καὶ τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ νὰ εἶναι πολὺ δύσκολη.

β) Δὲν εἶναι δυνατόν σὲ καμιά περίπτωση μὲ τὰ σημερινὰ δεδομένα νὰ ἐξασφαλιστοῦν οἱ προϋποθέσεις ὑγιεινῆς τῶν προϊόντων που διαθέτονται.

Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς πρέπει νὰ ἐφαρμοστεῖ ἡ μελέτη μεταφοράς τῆς ἀγορᾶς (ἡ ὁποία μελέτη ταλαιπωρεῖται πέντε χρόνια στὰ χρονοντούλαπα) ἀνατολικά τοῦ Νέδοντα στὸ ὕψος τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου.

Ἐνῶ ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ εὐρωστα ἀριθμητικὰ συνεργεῖα τοῦ δήμου εἶναι τὸ συνεργεῖο τῆς καθαριότητας, κατὰ παράδοξο τρόπο καὶ παρὰ τίς φιλότιμες προσπάθειες τῶν ἐργαζόμενων κάτι δὲν πάει καλά μὲ τὴν καθαριότητα. Ὀλόκληρες συνοικίες δὲν ἔχουν ποτέ δεῖ συνεργεῖο καθαριότητας τοῦ δήμου καὶ γιὰ πολλές ἄλλες δὲν ὑπάρχει προγραμματισμὸς στὴν καθαριότητα. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ Καλαμάτα νὰ ἔχει μεταβληθεῖ σὲ πολλὰ σημεία σὲ σκουπιδότοπο, π.χ. Νέδοντας καὶ πολλοὶ ἐλεύθεροι χώροι τῶν ἀκραινῶν συνοικιῶν.

Πιστεύουμε ὅτι μ' ἕνα σωστὸ προγραμματισμὸ καὶ λειτουργία τῶν συνεργειῶν καθαριότητας ἡ Καλαμάτα μπορεῖ νὰ μεταβληθεῖ σὲ πόλη πρότυπο ἀπὸ ἀποψη καθαριότητας.

Ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἔλλειψη οὐρητηρίων εἶναι ἀψευδῆς μάρτυρας γιὰ τὸ πῶς οἱ δημοτικοὶ ἄρχοντες ἀντιλαμβάνονται καὶ κάνουν ἀξιολόγηση στὴν ἐπίλυση τῶν προβλημάτων.

ΣΥΝΟΙΚΙΕΣ

Πάγια σχεδὸν πολιτικὴ τῶν μέχρι τώρα ἀρμοδίων φορέων τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοίκησης ἦταν τὰ ἔργα ἐπίδειξης καὶ βιτρίνας, ἔργα που δὲ λύνουν ποτέ τὰ λαϊκὰ προβλήματα. Θύμα αὐτῆς τῆς πολιτικῆς εἶναι τὸ σύνολο τῶν συνοικιῶν τῆς Καλαμάτας, ὅπου μάλιστα ὅπως εἶναι γνωστὸ κατοικοῦν τὰ 70ο)ο τοῦ πληθυσμοῦ της.

Καμιά στοργή, καμιά φροντίδα δὲν ἔδειξε ποτέ κανεὶς γιὰ τὸ λαὸ τῆς συνοικίας. Μονάχα ὅταν φτάνει ἡ προεκλογικὴ περίοδος στρώνονται μερικοὶ δρόμοι μὲ ἀσφαλτο, κλείνονται μερικὲς λακκοῦβες καὶ ἀρχίζουν τὰ κεράσματα στὶς ταβέρνες. Ἐτοι ὑποτιμοῦν τὴ νοημοσύνη τῶν ἀνθρώπων τῆς συνοικίας.

Ποιὸς ἄραγε δὲν ξέρει ὅτι τὸ σύνολο τῶν συνοικιῶν ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα τμήμα τῆς Ράχης καὶ τῶν Γιαννιτσανίκων εἶναι ἔξω ἀπ' τὸ σχέδιο πόλης; Ποιὸς ἄραγε δὲν ξέρει ὅτι τὸ μοναδικὸ προνόμιο εἶναι οἱ

ταβέρνες και τὰ μικρομάγαζα; Ποιός ἄραγε δὲν ξέρει ὅτι σὲ πολ-
λὲς ἀκραίες συνοικίες γιὰ νὰ πᾶνε στὰ σπίτια τους τὸ Χειμῶνα πρέ-
πει νὰ κολυμπήσουν στὴ λάσπη; Ποιός ἄραγε δὲν ξέρει ὅτι στὰ ἀ-
κραία τμήματα τῶν συνοικιῶν δὲν ἔχει ἀκόμη ἐπεκταθεῖ τὸ δίκτυο
ἠλεκτροφωτισμοῦ καὶ ὑδρευσης; Ποιός ἄραγε δὲν ξέρει ὅτι σὲ κα-
μιὰ συνοικία δὲν ὑπάρχει ἓνας πόλος πού νὰ τραβάει τὸν κόσμο π.χ.
πάρκο, παιδικὴ χαρὰ, πλατεία; γυμναστήριο κ.ο.κ.;

Καὶ ὅμως ὁ λαὸς τῆς συνοικίας ἔχει μεγάλη ἱκανότητα γιὰ ἀνά-
πτυξη καὶ πρόοδο, ἀρκεῖ ὁ δήμαρχος καὶ τὸ δημοτικὸ συμβούλιο νὰ
βρίσκονται κοντά του, νὰ τὸν πληροφοροῦν καὶ νὰ πληροφοροῦνται
γιὰ τὰ προβλήματά του πού εἶναι κοινὰ γιὰ ὅλους καὶ νὰ τὸν κρα-
τοῦν ἐνωμένο ἄσχετα ἀπὸ τὴν πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ θέση τοῦ κα-
θενός.

Ἐμεῖς αὐτὸ σκοπεύουμε καὶ αὐτὸ ὑποσχόμαστε ὅτι θὰ κάνουμε.
Ἡδὴ ἀπ' τὶς συζητήσεις μας μὲ τοὺς κατοίκους τῶν συνοικιῶν ἔχου-
με μάθει πολλὰ ἀπ' τὰ τεράστια γενικά καὶ εἰδικὰ προβλήματα πού
ἀντιμετωπίζουν. Μὲ τὴν παραπέρα συνεργασία καὶ ἐπαφὴ μας μαζί
τους θὰ μάθουμε καὶ τὰ ὑπόλοιπα. Ὅλοι μαζί μπορούμε νὰ τὰ λύ-
σουμε.

Ἐγκαινιάζουμε λοιπὸν μιὰ πλατιὰ συνεργασία μὲ τὸ Λαὸ τῆς
τῆς συνοικίας, γιατί μόνο ἔτσι πιστεύουμε πὼς θὰ προωθήσουμε καὶ
θὰ λύσουμε τὰ καυτὰ του προβλήματα.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ — ΝΕΟΛΑΙΑ — ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Τῆ Νεολαία μας τὴ βλέπουμε σὰν μιὰ κοινωνικὴ δύναμη μὲ
ἀστείρευτες δυνατότητες, σὰν ἐλπίδα τοῦ τόπου μας γιὰ ἓνα καλύ-
τερο αὔριο.

Ἀπ' αὐτὴ τὴν ἄποψη πιστεύουμε πὼς ὁ Δήμος θὰ πρέπει νὰ πά-
ρει ἐνεργὸ μέρος στὴ σωστὴ ἀνάπτυξη τῶν νέων μας, νὰ προσπαθή-
σῃ ὅσο μπορεῖ νὰ τοὺς δώσει ὅλες τὶς εὐκαιρίες γιὰ νὰ ξεδιπλώσουν
τὶς δυνατότητές τους.

Κύριος τομέας σ' αὐτὴ τὴν προσπάθεια εἶναι ἡ σωστὴ ἐκμετάλ-
λευση τοῦ ἐλεύθερου χρόνου τῶν νέων. Δυστυχῶς στὴν πόλη μας ἡ
κατάσταση ἀπ' αὐτὴ τὴν ἄποψη εἶναι τραγικὴ. Οἱ μόνες εὐκαιρίες
πού παρουσιάζονται εἶναι τὰ ποδοσφαιράκια, τὰ Ζαχαροπλαστεία οἱ
«Ντισκοτέκ». Ἐτσι βλέπουμε πὼς ἐπιτακτικὸ καθήκον μπαίνει γιὰ τὸ
Δῆμο νὰ στέκεται μπροστὰ καὶ νὰ πρωτοστατήσει στὴ δημιουργία λε-
σχῶν ψυχαγωγίας καὶ ἐκπολιτιστικῶν κέντρων εἰ δυνατόν σὲ κάθε
συνοικία. Ταυτόχρονα θὰ πρέπει νὰ δώσει τὴν ὀλόπλευρη ὑποστήρι-
ξή του στοὺς ἤδη ὑπάρχοντες φορεῖς πού μὲ τὶς προσπάθειες λίγων
ἀξιέπαινων συμπολιτῶν μας ἤδη προσπαθοῦν νὰ καλύψουν τὰ κενά,
(Μορφωτικὸς Σύλλογος, Σύλλογος γιὰ τὰ δικαιώματα τῆς γυναί-
κας, Ἀκρίτας, Ὀρφεάς, Λύκειο Ἑλληνίδων, Μεσσηνιακὸ Θέατρο,
Ν.Ο.Κ., Σύλλογος πρὸς διάδοση τῶν Γραμμάτων, Ἐξωραϊστικοὶ σύλ-
λογοί.....). Ἀκόμη θὰ πρέπει νὰ τονώσουμε τὴ λειτουργία τῆς λαϊκῆς
βιβλιοθήκης, ἀλλὰ καὶ νὰ προσπαθήσουμε νὰ δημιουργήσουμε πολλὰς
ἀκόμη βιβλιοθήκες μὲ δανειστικὰ βιβλία. Σὲ συνεργασία μὲ τοὺς κα-
θηγητές, τοὺς φοιτητές, τοὺς πολιτιστικούς συλλόγους ἀλλὰ ἀκόμη

περισσότερο με τους ίδιους τους μαθητές και τα σχολεία τους θα οργανώσουμε συχνά πολιτιστικές εκδηλώσεις (εκθέσεις, συναυλίες, εβδομάδες θεάτρου, κινηματογράφου κλπ), με άποκορύφωμα ένα καλοκαιριάτικο φεστιβάλ νεολαίας κάθε χρόνο. Έτσι και οι δυνατότητες των παιδιών μας θα αναπτύσσονται και ο χαρακτήρας τους θα υψίσταται την ευεργετική επίδραση των τεχνών αλλά και όλοι μας θα κερδίζουμε πολιτιστικά. Και αυτό βέβαια γιατί η όλη πολιτιστική δραστηριότητα του δήμου δε θεωρούμε πως άπυθύνεται μόνο στα παιδιά και στους νέους. Όλοι μας, όλων των ηλικιών οι άνθρωποι, αυτή τη στιγμή στερούμαστε την απαραίτητη ψυχαγωγία και πνευματική εξέκουραση. Είναι γεγονός πως και σε αυτό τον τομέα με τις αξιέπαινες προσπάθειες ώρισμένων συμπολιτών μας αρχσαν να οργανώνονται ώρισμένες εκδηλώσεις κύρια κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Ο Δήμος μπορεί να αποκαταστήσει μιὰ συνέχεια σ' αυτές τις εκδηλώσεις και να ταράξει έτσι το τέλμα απ' ενός μὲν με την ολόπλευρη βοήθεια που θα δώσει στους συλλόγους που υπάρχουν (πολιτιστικούς, μουσικούς, φυσικό, φυσιολατρικό κλπ) και απ' έρου οργανώνοντας σε συνεργασία μαζί τους σειρά εκδηλώσεων, βοηθώντας τη φιλαρμονική του δήμου ν' αναπτυχει, προσκαλώντας θιάσους κλπ.

Ένας άλλος μεγάλος τομέας είναι ο άθλητισμός. Αυτή στιγμή, πάλι με ιδιωτικές κυρίως προσπάθειες, λειτουργούν μερικά άθλητικά σωματεία κύρια όμως και αναγκαστικά σ' ένα βαθμό στην κατεύθυνση του πρωταθλητισμού. Ο Δήμος μπορεί να βοηθήσει ούσιαστικά στην καλλιέργεια του πνεύματος του «άθλητισμού για όλους» οργανώνοντας άθλητικές εκδηλώσεις, αγώνες κλπ. και δίνοντας όλη την υποστήριξη του σε κάθε τέτοια προσπάθεια. Τέλος ένα πραγματικά τεράστιο πρόβλημα που επιδρά στη ζωή των περισσότερων συμπολιτών μας είναι η ανεπάρκεια των παιδικών σταθμών και παιδικών χαρών που υπάρχουν καθώς και η πλήρης έλλειψη κρατικού βρεφονηπιακού σταθμού. Ο Δήμος θα πρέπει να διερευνήσει όλες τις δυνατότητες που υπάρχουν για την εξασφάλιση των ανάγκαιων πόρων, να βοηθήσει την αξιόλογη προσπάθεια που είχε ξεκινήσει παλιότερα από το σύλλογο για τα δικαιώματα της γυναίκας και να προσπαθήσει να υλοποιήσει το σύνθημα «όλα για το παιδί — όλα για την εργαζόμενη μητέρα». Πιστεύουμε πως πραγματικά ναί ένας απ' τους στόχους που πρέπει με τη βοήθεια όλων να διώξουμε απ' τους πρώτους κι αυτό γιατί εκτός απ' τη σημαντική ανακούφιση των γονέων οι βρεφονηπιακοί σταθμοί είναι έγγνηση για τη σωστή και επιστημονική ανάπτυξη των παιδιών μας.

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

1) Η ίδρυση και λειτουργία στην Καλαμάτα «Πνευματικού Κέντρου» είναι αν όχι το πιο επείγον δημοτικό πρόβλημα, ένα απ' τα πιο επείγοντα. Η πόλη, που σήμερα έχει (40.000) μόνιμο πληθυσμό κυριολεκτικά υποσιτίζεται πνευματικά. Οι λιγοστές προσπάθειες που καταβάλλονται από διάφορους συλλόγους, και οι περιοδείες των άλλων αξιόλογων καλλιτεχνικών συγκροτημάτων της Αθήνας, εκτός

του ότι αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα, δεν επαρκούν για να καλύψουν και να ανεβάσουν το πολιτιστικό και πνευματικό επίπεδο της πόλης μας. Οι λιγοστοί πόροι των συλλόγων δεν επιτρέπουν τον προγραμματισμό συχνών εκδηλώσεων. Τα υπερβολικά ένοικια που ζητούν οι περισσότεροι από τους ιδιοκτήτες αίθουσών δυσκολεύουν πολλά καλλιτεχνικά συγκροτήματα. Δεν υπάρχει μια αίθουσα όπου θα μπορούσαν να γίνονται διαλέξεις, εκθέσεις κ.λπ. Η Λαϊκή Βιβλιοθήκη (που κατά όμολογία ειδικών είναι μια από τις πλουσιότερες της χώρας) είναι απρόσιτη για πολλούς λόγω του περιορισμένου χώρου που διαθέτει. Με τη δημιουργία «Πνευματικού Κέντρου» που θα περιλαμβάνει αίθουσες για: διαλέξεις, εκθέσεις, παραστάσεις θεατρικές προβολές κ.λπ., λύνονται τα πιο βασικά προβλήματα. Από εκεί και πέρα είναι θέμα συνεργασίας Δήμου και πολιτιστικών φορέων.

2) Οι μέχρι τώρα προσπάθειες ίδρυσης «Πνευματικού Κέντρου» κατάληξαν όλες σε άποτυχία. Από τη «σύμπραξη» Μητρόπολης (Πανταζοπούλειος Λαϊκή Σχολή) και Δήμου (οικόπεδο χειμερινού «Εσπέρου») δε βγήκε τίποτα θετικό. Αντίθετα μάλιστα δυσκόλεψε την κατάσταση και αποπροσανατόλισε τις προσπάθειες σε άτελες συζητήσεις όχι για το πώς θα γίνει το πνευματικό κέντρο αλλά για το ποιός θα είναι ο χαρακτήρας του και ποιός θα το διοικήσει. Το μέγεθος του αποπροσανατολισμού μπορεί κανείς ν' αντιληφθεί, αν μελετήσει τα πρακτικά της μοναδικής σχετικά μ' αυτό συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου ή όποια δεν κατάληξε σε κανένα αποτέλεσμα.

Κατατοπιστικό σχετικά με το νομικό καθεστώς, που διέπει τη σύμπραξη αυτή, είναι το φυλλάδιο του Μητροπολίτη Μεσσηνίας «ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΕΙΟΣ ΛΑΪΚΗ ΣΧΟΛΗ — ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ» (Καλαμάτα 1976). Από τα παραπάνω βγαίνει σαν συμπέρασμα ότι η προσπάθεια αυτή υπήρξε έξ αρχής καταδικασμένη και πρέπει να εγκαταλειφθεί από το Δήμο. Μάλιστα ο Δήμος, μετά τις κατηγορηματικές δηλώσεις του υπουργού Πολιτισμού ότι δεν μπορεί να διαθέσει ούτε δραχμή για την ίδρυση πνευματικού κέντρου στην Καλαμάτα, πρέπει να στηριχτεί στις δικές του δυνάμεις και να αναζητήσει λύση στο πρόβλημα.

Απαραίτητη προϋπόθεση πριν από κάθε αναζήτηση λύσης νομίζουμε ότι είναι η αποδέσμευση του Δήμου από τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει από τη «σύμπραξη» Δήμου—Μητρόπολης. Να ξεκαθαριστεί ότι οι προσπάθειες πρέπει να τείνουν στην ίδρυση «Δημοτικού Πνευματικού Κέντρου». Να εξεταστεί σαν πρώτη λύση ή δημιουργία του Πνευματικού Κέντρου στο οικόπεδο ιδιοκτησίας του Δήμου όπου βρίσκεται οι αποθήκες της Δ.Ε.Η. Το οικόπεδο αυτό μπορεί να επεκταθεί αν ο Δήμος αγοράσει και το τμήμα που είναι ιδιοκτησία της Δ.Ε.Η., αφού εκποιήσει το οικόπεδο του «Εσπέρου».

Φυσικά πραγματοποιήσιμες λύσεις υπάρχουν και άλλες. Όμως ο άξονας όλων αυτών πρέπει να είναι η δημιουργία ενός πραγματικά δημοτικού (διοικούμενου αποκλειστικά από το Δήμο) Πνευματικού Κέντρου.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΥ

Για να μπορέσουν όμως να άπρωθηθοῦν σωστά και άποτελεσματικά όλα τὰ προβλήματα που άναφέρθηκαν παραπάνω, άπαραίτητη προϋπόθεση είναι ή χρηστή και προγραμματισμένη διοίκηση τών υπηρεσιών του Δήμου.

Το προσωπικό του Δήμου ποιοτικά και ποσοτικά είναι σε θέση να διεκπεραιώσει το βαρύ αυτό έργο. Όταν όμως εκπονοῦνται έσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας τών υπηρεσιών του Δήμου με γνώμονα τὰ συμφέροντα και τις φιλοδοξίες τών ήμετέρων τών εκάστοτε Δημάρχων. Όταν και στον τελευταίο Δημοτικό υπάλληλο επικρέμεται ή δαμόκλεια σπάθη της άπόλυσης και της υποβάθμισης του, όταν δέν έξυπηρετεί τὰ ρουσφέτια και του τελευταίου Δημοτικού συμβούλου ή Δημοτικού παράγοντα.

Όταν δέν καταβάλλονται κανονικά δεδουλευμένοι μισθοί σε πολλούς Δημοτικούς υπάλληλους (ήπηρεε και καθυστέρηση 3 μηνών).

Όταν οι όδοκαθαριστές για παράδειγμα δουλεύουν κάτω από άθλιες συνθήκες χωρίς ο Δήμος να χει φροντίσει έστω για τὰ στοιχειώδη που είναι ιάπό το Νόμο υποχρεωμένος να τους παρέχει (είδικές φόρμες, μπότες, μπάνιο κ.λ.π.), πώς είναι δυνατό να λειτουργήσουν σωστά, συγκροτημένα, προγραμματισμένα κάτω από αυτή την ψυχολογική σύνθλιψη.

Και το πρόβλημα γίνεται ακόμα σοβαρότερο, αν σκεφθῆ κανείς τὰ άπαρχαιομένα γραφειοκρατικά συστήματα και λειτουργίες τών υπηρεσιών του Δήμου.

Φιλοδοξούμε να δημιουργήσουμε ένα καινούργιο πνεῦμα άπόλυτης συνεργασίας με τους Δημοτικούς υπάλληλους. Κανείς παράγοντας δέ θα μπορέσει να επέμβει στο έργο τους μηδέ έξαιρουμένου και του Δημάρχου. Όλα τὰ προβλήματα θα λύνονται με συζήτηση, κατανόηση και συνεργασία.

Θά προχωρήσουμε σε μία εκσυγχρονισμένη κωδικοποίηση και καρτελοποίηση τών υπηρεσιών του Δήμου πάντα σε συνεργασία τους άρμόδιους υπάλληλους που γνωρίζουν πιό καλά άπό κάθε άλλο πώς μπορεί να οργανωθεί και να άποδώσει πιό σωστά ο τομέας τους.

Ἀγαθητοὶ συμπολίτες,

Αὐτὸ τὸ συγκεκριμένο πρόγραμμα προτείνει στὸ λαὸ τῆς Καλαμάτας ὁ συνδυασμὸς «**Η ΑΛΛΑΓΗ**» μαζί με τὴν ὑπόσχεση ὅτι θὰ ἐργαστεῖ ἀκούραστα γιὰ τὴν πραγματοποίησή του. Τὰ προβλήματα ποὺ ἀναφέρθηκαν δὲν καλύπτουν ὀλόκληρο τὸ φάσμα τῶν προβλημάτων ποὺ ἀντιμετωπίζει ἡ πόλη μας. Ὑπάρχουν ἐπὶ μέρος προβλήματα ποὺ ἀπασχολοῦν τοὺς κατοίκους κατὰ γειτονιά, συνοικία κ.λ.: Ἡ στενότητα τοῦ χώρου δὲ μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἀναφερθοῦμε λεπτομερικὰ καὶ σ' αὐτά. Τὸ πρόγραμμα ποὺ ἔχετε στὰ χέρια σας περιλαμβάνει ἔργα ἄμεσης ἀνάγκης καὶ ἄλλα μακροπρόθεσμα μὲ στόχο τὸν ἐκσυγχρονισμὸ τῆς πόλης μας, ὥστε νὰ ἐξασφαλιστοῦν οἱ ἀναγκαῖοι ὅροι γιὰ μιὰν ἀνετη καὶ πολιτισμένη ζωὴ.

Πέρα ἀπ' αὐτὰ εἶναι ἀναγκαῖο νὰ γίνει ἐδῶ μιὰ διευκρίνηση. Ἦδη ἔχουν χαρακτηρίσει τὸ συνδυασμὸ σὰν κομματικό, ἐνῶ ἔχθροι καὶ ἔσπονδοι φίλοι προσπαθοῦν νὰ πείσουν ὅτι οἱ ἄλλοι συνδυασμοὶ εἶναι ὑπερκομματικοί. Ἐμεῖς πιστεύουμε ὅτι ὅλοι οἱ συνδυασμοὶ εἶναι πολιτικοί, μὲ τὴ διαφορὰ πὼς ἐμεῖς δὲ στηριζόμαστε σὲ πολιτικὲς προσωπικότητες, ὑπουργοὺς κ.λ.π. ἀλλὰ ἀπευθυνόμαστε σὲ ὅλο τὸ λαό. Οἱ ἀγῶνες ποὺ κάνουμε μαζί εἶναι πολιτικοί, ἀφοῦ ἀγκαλιάζον τὰ προβλήματα ὅλου τοῦ φάσματος τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Δὲν εἶναι κομματικοί, μιὰ καὶ τὰ προβλήματα αὐτὰ τὰ ἀντιμετωπίζον ὅλοι οἱ συνδημότες μας χωρὶς καμμιά διάκριση πολιτικῆ, θρησκευτικῆ ἢ κοινωνικῆ. Ἐμεῖς δίνουμε τὴν ὑπόσχεση πὼς δὲ θὰ λυγίσουμε σὲ πέσεις, δὲ θὰ κάνουμε πίσω. πὼς πάντα σὰν στόχο μας θὰ ἔχουμε τὸ καλὸ τῆς πόλης μας.

Γιὰ τὴν ὑλοποίηση τοῦ προγράμματος αὐτοῦ ὁ συνδυασμὸς μας θεωρεῖ ἀναγκαῖα τὴ συνεργασία καὶ συμπαράσταση ὅλων τῶν προοδευτικῶν ἀνθρώπων, ὅλων τῶν κατοίκων τῆς Καλαμάτας; ὅλων τῶν ἐπιστημονικῶν, ἐπαγγελματικῶν; μορφωτικῶν καὶ πολιτιστικῶν συλλόγων. **Ξεκινώντας ἀπὸ τὸ μεγάλο μας ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν πόλη μας ΚΑΛΟΥΜΕ ΤΟΝ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟ ΛΑΟ ΜΕ ΤΗ ΘΕΡΜΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΣΤΟ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ «Η ΑΛΛΑΓΗ» ΝΑ ΣΥΜΒΑΛΕΙ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΙΑΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΑΙ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΜΕΝΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ.**